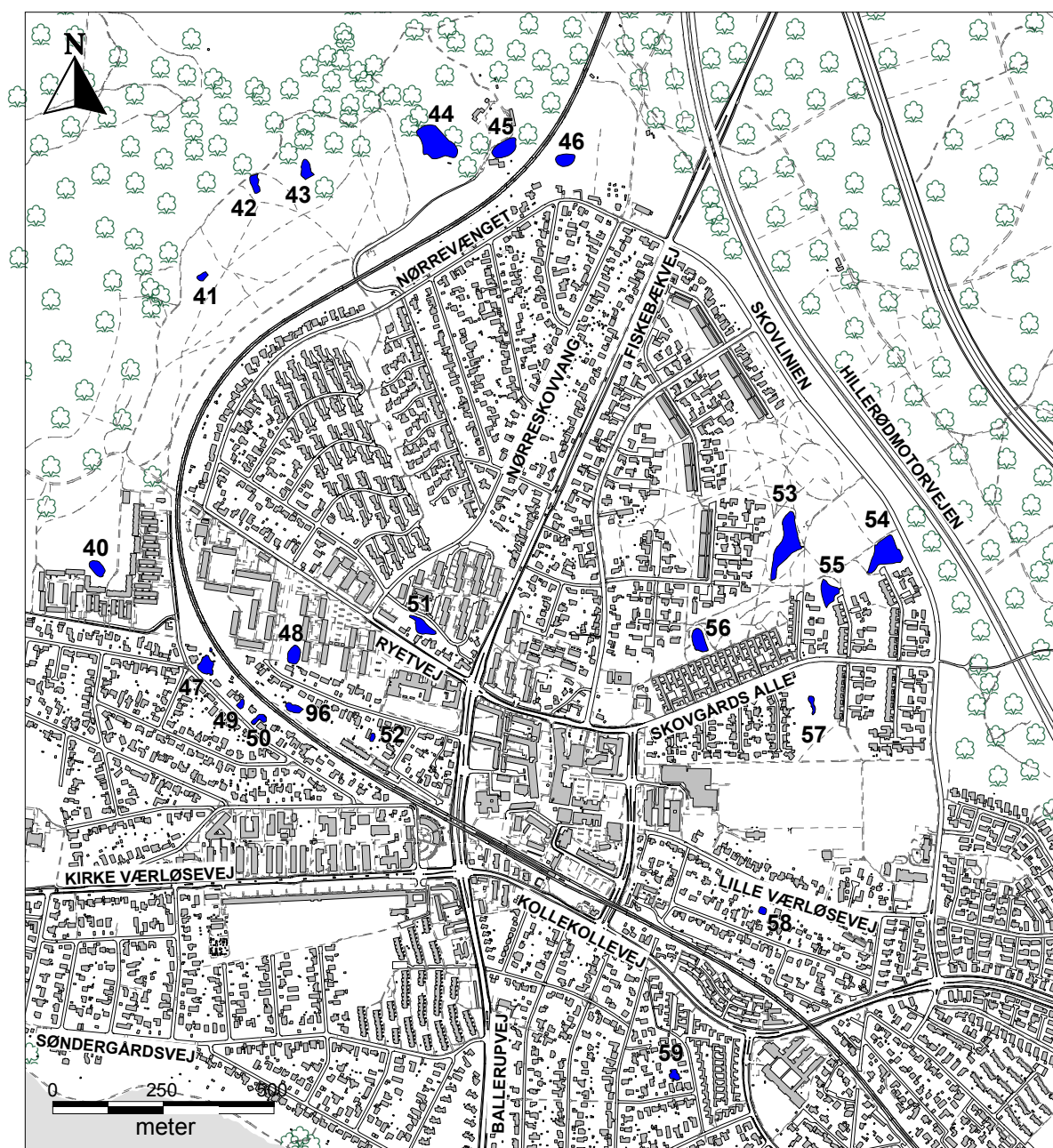
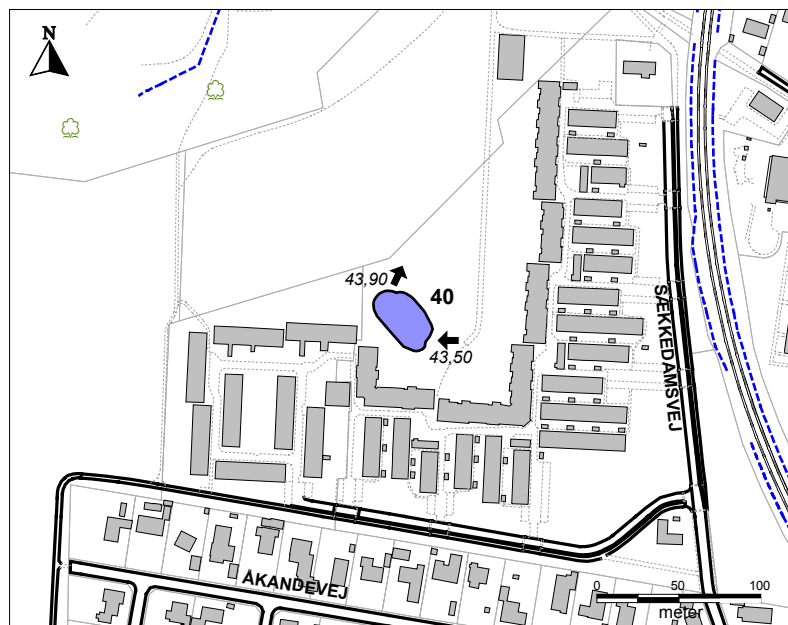

Værløse

Nr. 40, Lille Værløse

Sø på boligbebyggelsen Hesselbos friarealer

Areal

850 m².

Ejendomsforhold

Privat. Området ejes af Værløse Almennyttige Boligselskab, afdeling Hesselbo.

Matrikler

5 bm.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger på boligbebyggelsen Hesselbos fællesarealer, umiddelbart syd for Ryget Skov og Sækken. I området er der flere slæde og trampede stier med forbindelse til husene mod syd og vest. Øst for søen er der en markvej, som udgår fra enden af Sækkedamsvej og har forbindelse til Ryget Skov.

Historie

Søen blev delvis nygravet i 1983 i forbindelse med flytning af en eksisterende sø, som lå uhensigtsmæssigt i forhold til bebyggelsesplanen for den nye bebyggelse.

Love og planer

Søen er omfattet af Lokalplan nr. 11 (for et nyt boligområde på Nørgårds plantage). Ifølge denne udlægges området omkring søen til fælles friareal med åben, græsklædt fællede. Desuden gælder naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning i terrænet, som skråner jævnt ned mod søen hele vejen rundt. Den er ca. 1,5 meter dyb. Brinkerne er lave men forholdsvis stejle. Det meste af søen er lysåben. Langs bredden er der grupper af træer og buske, som især skygger den sydlige del af søen. I 5-10 meters afstand fra vandet er der opsat et lavt trådhegn. Inden for hegnet slås græsset tæt på vandkanten. Uden for hegnet er der et stort område, der henligger som åben, græsbevokset fælled. Ca. 20 meter øst for søen står en række gamle, stynede popler langs den nord-syd gående markvej.

Fysiske og tekniske forhold

Søen fungerer som regnvandsbassin. Der er et tilløb i den sydøstlige ende (kote 43,50) og afløb i den nordlige ende (kote 43,90).

Bundforhold og vandkvalitet

Ved besøget i juli var vandet uklart, men bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis gode.

Planter

Søen har tidligere haft en tæt vegetation af Svømmende Vandaks, som tilsyneladende er forsvundet. Desuden har der været belægninger af trådalger. Ved besøget i juli var der hverken vandplanter eller alger i søen. Langs størstedelen af bredderne er der en smal rørskov, som er domineret af Bredbladet Dunhammer. Desuden forekommer arter som Hare-Star, Knippe-Star, Glanskapslet Siv, Kalmus, Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Sværtevæld, Kantet Dueurt og Eng-Kabbeleje. I de fugtige områder tæt på søen findes arter som Hvid-Kløver og Lav Ranunkel. Vedplanterne omkring søen er forskellige arter af pil, heriblandt Selje-Pil, Bånd-Pil og Grå-Pil. Den græsklædte fælled længere fra søen er bevokset med Hundegræs og andre høje græsser samt arter som Eng-Storkenæb, Alm. Kællingetand, Alm. Røllike, Gul Snerre, Prikbladet Perikon, Ager-Tidsel og Pastinak.

Dyr

Forholdene skønnes forholdsvis gode for den lavere fauna og for padder. Det er tidligere beskrevet at søen rummer en stor bestand af grøn frø. Der er fisk i søen. Forskellige fugle og pattedyr kan bruge søen og vedplanterne i området til fødesøgnings-, hvile- og måske yngleområde.

Pleje

I efteråret 1987 blev der udsat 10 karper à 1 kg for at begrænse vandplanterne. 5 af karperne døde godt et år senere på trods af gode iltforhold i søen, og de resterende er formodentlig forsvundet siden.

Det er vigtigt at holde søen lysåben. Der kan med fordel tyndes i vedplanterne omkring søen, så bredvegetationen får bedre betingelser og der kommer mere lys og luft til vandet. Det vil især have effekt i den sydlige del af søen, hvor beplantningen er tættest. Udjævning af bredden nogle steder vil forbedre vilkårene for padder og er let at udføre på grund af de lave brinker. Det er bedst for plante- og dyrelivet at undgå at slå græsset umiddelbart omkring søen, men hvis det ønskes af praktiske eller landskabelige årsager, bør der efterlades en urørt bræmme på ca. 2 meter tættest på søen, for at give bredvegetationen bedst mulige vilkår.

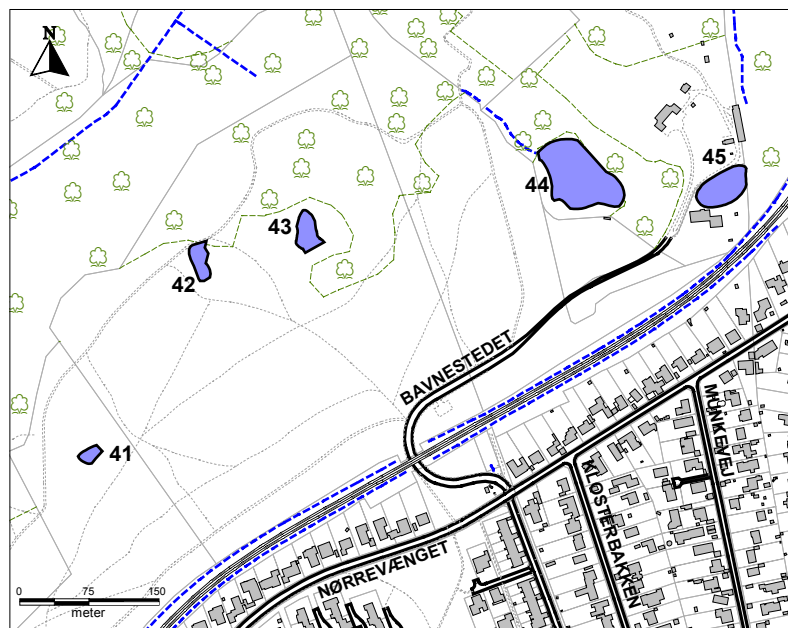
Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har værdi som levested for det vilde plante- og dyreliv. Områdets biologiske værdi består først og fremmest i, at den danner forbindelsesled mellem Ryget Skov og Sækken mod nord og de spredte naturområder i de relativt tæt bebyggede områder i de øvrige retninger.

Søen ligger landskabeligt smukt, tilfører området variation og har stor rekreativ værdi. Den kan ses af mange mennesker, som bor og færdes i området. Desuden er den let tilgængelig for voksne og større børn, og giver derfor mulighed for at studere plante- og dyrelivet på nært hold. Vedplanterne omkring søen bør tyndes, men den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Nr. 41, Lille Værløse

Lille sø på offentligt grønt område

Areal

300 m².

Ejendomsforhold

Værløse Kommune.

Matrikler

6 a.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i den nordlige del af kommunen, på “det gamle golfbaneareal” ved Bavnstedet, mellem S-banen og Ryget Skov. Området er et offentligt rekreativt friareal. Der er stiforbindelse til Ryetvej og Sækkedamsvej, til de tilgrænsende skovområder og til Bavnstedet. Kort efter at Bavnstedet har passeret S-banen, er der en parkeringsplads. Området består af et stort, bakket, uplejet græsareal, der terrænmæssigt falder mod nord til Farum Sø. Mod vest og nord er der jævn overgang fra spredte krat- og skovbevoksede områder til Ryget Skov og vådområdet Sækken, som består af ellesump med spredte åbne vandområder. På grænsen mellem det åbne areal og de fugtige, skovbevoksede områder ligger der tre søer. Sø nr. 41 ligger ca. 350 m vest for p-pladsen ved Bavnstedet. Lidt vest for søen går en grussti. Desuden er der flere trampede og slåede stier i området. Enkelte steder er der opsat træbænke.

Historie

I begyndelsen af 1970'erne blev der anlagt en golfbane på store dele af det åbne areal. Men området var fredet, og da golfbanens udformning ikke kunne forenes med fredningskendelsens indhold, blev banen nedlagt sidst i 1970'erne.

Love og planer

Området er udpeget som biologisk, geologisk og landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde i Regionplan 1997 for Københavns Amt. I kommuneplanen (Kommuneplan 1997-2009, Værløse Kommune 1997) er området udlagt til offentligt rekreativt friareal. Størstedelen af området mellem jernbanelinien og Farum Sø er fredet ved fredningskendelser af 13.02.1953 og 31.01.1974, der sikrer området som grønt rekreativt friareal. Sø nr. 41 ligger på den del af området, som blev fredet i 1974. Søen er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Værløse Kommune har udarbejdet en driftsplan, som fastsætter plejen af området ("Driftsplan over det tidligere Golfbaneareal ved Bavnestedet", Værløse Kommune, Teknisk Forvaltning, 1990). Søen ligger i landzone.

Terrænforhold

Søen ligger forholdsvis højt i terrænet i en lavning, som formodentlig er en del af det tidligere golfbaneanlæg. Søen går jævnt over i det omgivende terræn. Vandstanden varierer med årstiden og nedbørsforholdene, men søen er meget lavvandet, og den er helt udtørret i store dele af sommerhalvåret. Der er mest vand i den sydlige del. Søen ligger på et åbent græsareal men er helt skygget af træer og krat, som vokser i lavningen.

Fysiske og tekniske forhold

Der er ingen rørlagte tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organisk materiale, som stammer fra bladnedfald og andre planterester. Vandkvaliteten er dårlig på grund af den ringe vanddybde, de beskyggede forhold og de store mængder nedfaldne blade.

Planter

I vådområderapporten fra 1986 er søen beskrevet som lysåben og inddelt i tydeligt adskilte zoner efter fugtighed og hyppighed af slåning. Midt i søen var der en del Bredbladet Dunhammer. Nu er søen helt skygget af tæt pilekrat og spredte større Pil. Det var ikke muligt at genfinde de tidligere beskrevne zoner ved besøgene, og vegetationen var forholdsvis artsfattig. Søen var næsten helt udtørret, og der blev ikke fundet vandplanter. I de mest fugtige områder var der enkelte Vejbred-Skeblad og en del Kryb-Hvene. I den østlige del af lavningen var der en stor bestand af Bredbladet Mærke. Desuden var der få tuer af Lyse-Siv og star, lidt

Rørgræs, en del Sværtevæld og Bidende Pileurt, mange Fliget Brøndsel samt Ager-Padderok, Tudse-Siv, Kær-Galtetand, Lav Ranunkel og landformen af Vand-Pileurt. På de udyrkede arealer i kanten af pilekrattet er der en del nælder og Pastinak

Dyr

Ved besøget blev der hørt frøer. På grund af de beskyggede forhold skønnes forholdene generelt dårlige for den lavere fauna og for padder. Der var en del småfugle i krattet, der også kan bruges af mindre pattedyr til fødesøgnings-, hvile- og yngleområde. I området er der opsat redekasser beregnet til ugler, tårnfalke og småfugle.

Pleje

I vinteren 1986/87 blev opvækst af vedplanter rundt om søen ryddet.

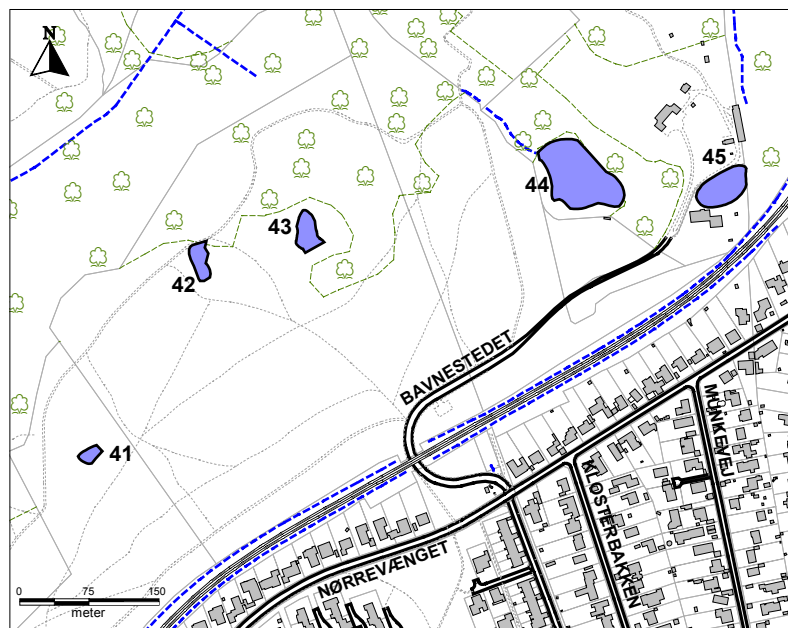
Nu er søen tilgroet med træer og krat, hvoraf størstedelen bør ryddes. Det vil mindske fordampningen, så perioderne med udtørring bliver kortere. Samtidig vil vandkvaliteten blive forbedret, ved at der kommer lys og luft til vandet, og den landskabelige værdi vil øges betydeligt. Det kan være nødvendigt at oprense dele af bunden for at fjerne de store mængder organisk materiale, så der bliver mulighed for at opnå en rimelig vandkvalitet i fugtige perioder. Den opfølgende pleje består i at tynde i nyopvækst og fjerne væltede træer og nedfaldne grene fra søen. Desuden bør nedfaldne blade fjernes hvert efterår. Søen må fortsat gerne tørre ud om sommeren, fordi nogle insekter er tilpasset denne type vådområder, og fordi der er mange andre områder i nærheden, som er permanent vandfyldte.

Samlet vurdering

Søen har begrænset biologisk og rekreativ værdi, fordi den er meget tilgroet. Lokaliteten har dog betydning som spredningsvej mellem lignende naturområder i nærheden. Rydning af vedplanter rundt om søen vil både forbedre forholdene for det vilde plante- og dyreliv og bevirke, at søen igen kommer til at tilføre landskabet variation. Søen er let tilgængelig og kan give folk, som færdes i området, mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold.

Nr. 42, Lille Værløse

Sø på offentligt grønt område

Areal

700 m².

Ejendomsforhold

Værløse Kommune.

Matrikler

7 fæ.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i den nordlige del af kommunen, på “det gamle golfbaneareal” ved Bavnstedet, mellem S-banen og Ryget Skov. Området er et offentligt rekreativt friareal. Der er stiforbindelse til Ryetvej og Sækkedamsvej, til de tilgrænsende skovområder og til Bavnstedet. Kort efter at Bavnstedet har passeret S-banen, er der en parkeringsplads. Området består af et stort, bakket, uplejet græsareal, der terrænmæssigt falder mod nord til Farum Sø. Mod vest og nord er der jævn overgang fra spredte krat- og skovbevoksede områder til Ryget Skov og vådområdet Sækken, som består af ellesump med spredte åbne vandområder. På grænsen mellem det åbne areal og de fugtige, skovbevoksede områder ligger der tre søer. Sø nr. 42, som ligger ca. 300 m nordvest for parkeringspladsen på Bavnstedet, er den midterste af disse søer. Umiddelbart nord for søen går en grussti. Desuden er der flere trampede og slåede stier i området. Enkelte steder er der opsat træbænke.

Historie

I begyndelsen af 1970'erne blev der anlagt en golfbane på store dele af det åbne areal. Men området var fredet, og da golfbanens størrelse og placering ikke kunne forenes med fredningskendelsens indhold, blev banen nedlagt sidst i 1970'erne.

Love og planer

Området er udpeget som biologisk, geologisk og landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde i Regionplan 1997 for Københavns Amt. I kommuneplanen (Kommuneplan 1997-2009, Værløse Kommune 1997) er området udlagt til offentligt rekreativt friareal. Størstedelen af området mellem jernbanelinien og Farum Sø er fredet ved fredningskendelser af 13.02.1953 og 31.01.1974, der sikrer området som grønt rekreativt friareal. Sø nr. 42 ligger på den del af området, som blev fredet i 1953. Søen er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Værløse Kommune har udarbejdet en driftsplan, som fastsætter plejen af området ("Driftsplan over det tidligere Golfbaneareal ved Bavnestedet", Værløse Kommune, Teknisk Forvaltning, 1990). Søen ligger i landzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning i et let kuperet terræn. Brinkerne er lave og forholdsvis stejle hele vejen rundt. Vandstanden varierer med årstiden og nedbørsforholdene, men søen er forholdsvis lavvandet. Mod nord støder søen op til Sækkens skovbevoksede arealer, som begynder umiddelbart nord for stien. Til de øvrige sider er der uplejet græs. Bredderne er bevokset med spredte buske og høje træer, men den sydlige del af søen er forholdsvis lysåben.

Fysiske og tekniske forhold

I søens nordlige ende er der forbindelse med sumparealerne i Sækken via et rør, som går under stien. Der er ingen øvrige rørlagte tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes gode.

Planter

Søen og dens nærmeste omgivelser rummer mange forskellige plantearter. Store dele af året er vandoverfladen helt dækket af vandplanter som Vandnavle, Frøbid, Svømmende Vandaks, Liden Andemad og Stor Andemad. I vandet forekommer Alm. Vandpest og Kors-Andemad. Desuden er der tidligere fundet Vandranunkel, Flydende Skælløv og Aks-Tusindblad. Bredvegetationen består af tuer af star og Lyse-Siv langs hele bredden, undtagen på de mest skyggede steder. Desuden forekommer en lang række andre sumpplanter som Rørgræs, Eng-Rørhvene, Mose-Bunke, Gul Iris, Vejbred-Skeblad, Dynd-Padderok, Vand-Pileurt, Vand-Peberrod, Bredbladet Mærke, Kær-Svovlrod, Kattehale, Alm. Fredløs, Alm. Skjolddrager,

Tykbladet Ærenpris, Kær-Tidsel og Kær-Dueurt. Mod nord grænser søen op til Sækken, som består af ellesump med spredt forekomst af birk og pil. Vest for søen er der en stor eg og en forholdsvis tæt bevoksning af Rød-El. Langs de øvrige bredder er der spredte pil, og mod sydvest er der tæt krat af især pil og Hindbær. Her er også en del gyldenris.

Dyr

Søen huser en rig og varieret lavere fauna. Ved besøget var der især mange insekter og en del stor skivesnegl. Desuden blev der set frøer. Søen og dens nærmeste omgivelser kan bruges som fødesøgnings-, hvile og yngleområde for mange forskellige fugle og dyr. I området er der opsat redekasser beregnet til ugler, tårnfalke og småfugle.

Pleje

I vinteren 1986/87 blev der ryddet en del træer og buske rundt om søen som led i et beskæftigelsesprojekt for unge. Herefter fremstod søen helt lysåben, undtagen mod nord. I vinteren 1990/91 blev der igen tyndet i pilekrat og anden vegetation rundt om søen, og bundslam, blade og grene blev oprenset fra bunden. Samtidig blev væltede træer i ellesumpen nord for søen fjernet.

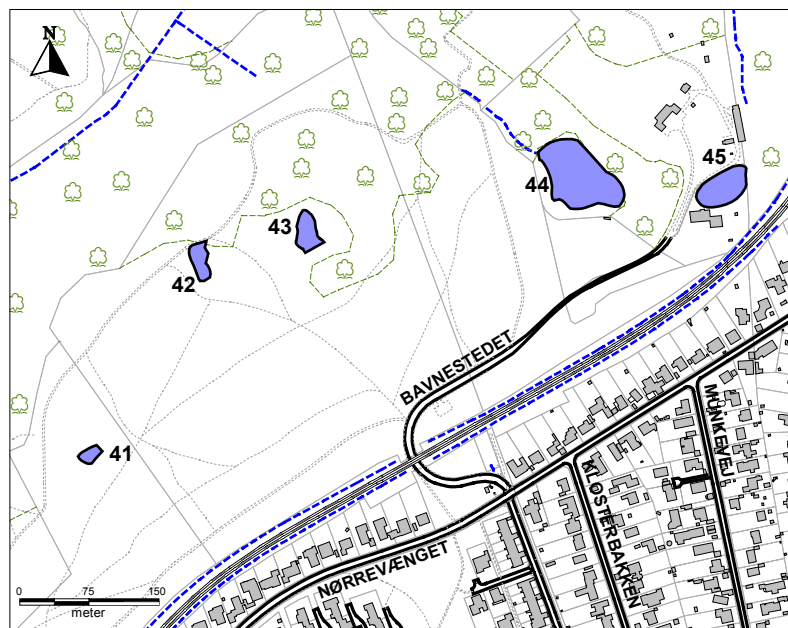
Der er vigtigt at søen fortsat holdes lysåben ved at der tyndes i vedplanterne rundt om søen. Der kan med fordel ryddes en del krat syd for søen, for at fremme bredvegetationen. Af hensyn til vandkvaliteten skal væltede træer og nedfaldne grene, samt så stor en del af de nedfaldne blade som muligt, fjernes fra søen. Desuden kan en del af vandplanterne høstes og fjernes fra området om efteråret, før de visner og synker til bunds. Det vil begrænse indholdet af næringsstoffer på længere sigt.

Samlet vurdering

Søen indeholder et rigt og varieret plante- og dyreliv og har stor betydning som spredningsvej mellem lignende naturområder i nærheden. Den ligger landskabeligt smukt i kanten af skoven og har stor rekreativ betydning, ikke mindst fordi den passeres af en af områdets hovedstier. Søen er let tilgængelig og kan give folk, som færdes i området, mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Nr. 43, Lille Værløse

Sø på offentligt grønt område

Areal

ca. 1200 m².

Ejendomsforhold

Værløse Kommune.

Matrikler

7 fæ.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i den nordlige del af kommunen, på “det gamle golfbaneareal” ved Bavnstedet, mellem S-banen og Ryget Skov. Området er et offentligt rekreativt friareal. Der er stiforbindelse til Ryetvej og Sækkedamsvej, til de tilgrænsende skovområder og til Bavnstedet. Kort efter at Bavnstedet har passeret S-banen, er der en parkeringsplads. Området består af et stort, bakket, uplejet græsareal, der terrænmæssigt falder mod nord til Farum Sø. Mod vest og nord er der jævn overgang fra spredte krat- og skovbevoksede områder til Ryget Skov og vådområdet Sækken, som består af ellesump med spredte åbne vandområder. På grænsen mellem det åbne areal og de fugtige, skovbevoksede områder ligger der tre søer. I vådområderapporten fra 1986 dækker beskrivelsen af “mose nr. 43” mere eller mindre hele vådområdet Sækken, hvilket forkommer noget forvirrende. I denne rapport omfatter nr. 43 derfor alene den af de tre søer, som ligger længst mod øst, ca. 250 m nordvest for p-pladsen ved Bavnstedet. Der er adgang til søens sydlige del via trampede og slåede stier i området.

Historie

I begyndelsen af 1970'erne blev der anlagt en golfbane på store dele af det åbne areal. Men området var fredet, og da golfbanens størrelse og placering ikke kunne forenes med fredningskendelsens indhold, blev banen nedlagt sidst i 1970'erne.

Love og planer

Området er udpeget som biologisk, geologisk og landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde i Regionplan 1997 for Københavns Amt. I kommuneplanen (Kommuneplan 1997-2009, Værløse Kommune 1997) er området udlagt til offentligt rekreativt friareal. Størstedelen af området mellem jernbanelinien og Farum Sø er fredet ved fredningskendelser af 13.02.1953 og 31.01.1974, der sikrer området som grønt rekreativt friareal. Sø nr. 43 ligger på den del af området, som blev fredet i 1953. Søen er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Værløse Kommune har udarbejdet en driftsplan, som fastsætter plejen af området ("Driftsplan over det tidligere Golfbaneareal ved Bavnestedet", Værløse Kommune, Teknisk Forvaltning, 1990). Søen ligger i landzone.

Terrænforhold

Søen ligger for foden af det bakkede græsareal, i udkanten af vådområdet Sækken. Brinkerne er lave og forholdsvis stejle hele vejen rundt. Vandstanden varierer med årstiden og nedbørsforholdene, men søen er meget lavvandet. Mod nord og nordvest grænser søen op til ellesump og skovagtig bevoksning. Til de øvrige sider er der spredte træer og krat. Søen er forholdsvis lysåben mod syd og øst.

Fysiske og tekniske forhold

Der er ingen tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organisk materiale, som stammer fra nedfaldne blade og andre planterester. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes gode.

Planter

Søen og dens nærmeste omgivelser rummer et rigt og varieret planteliv. Vandplanterne består især af lidt Liden Andemad på vandoverfladen, en stor bestand af Vandrøllike på bunden samt Vand-Pileurt. I søen er der også Manna-Sødgræs og en del Bredbladet Dunhammer, som især breder sig fra øst. Langs de mere lysåbne bredder er der tuer af Lyse-Siv og forskellige arter af star samt Smalbladet Dunhammer, Rørgræs, Eng-Rørhvene, Gul Iris, Vejbred-Skeblad, Bredbladet Mærke og Sideskærm. Umiddelbart vest for søen er der et fugtigt område med en artsrig engvegetation af arter som Padderok, Eng-Kabbeleje, Fliget Brøndsel, Eng-Forglemmigej, Sump-Forglemmigej, Skjolddrager, Bittersød Natskygge, Alm. Fredløs, Eng-

Mynte, Sværtevæld, Eng-Nellikerod og Lav Ranunkel. Mod nord og øst går søen jævnt over i vådområdet Sækken, som består af ellesump med spredt forekomst af birk og pil. Her er desuden mere tørre partier med skovagtig bevoksning af Bøg og eg. Langs de øvrige, mere lysåbne bredder består vedplanterne især af pil samt enkelte birk og hyld. Desuden er der en del opvækst af pil og el. I lysningerne er der flere steder krat af Hindbær samt højurter som Stor Nælde, Lådden Dueurt og Kanadisk Gyldenris. Der er enkelte Kæmpe-Bjørneklo i området nord for søen.

Dyr

Søen og dens nærmeste omgivelser huser en rig og varieret lavere fauna. Ved besøget blev der set mange insekter. Desuden blev der set frøer, og der var ynglende blishøns i søen. Søen og dens nærmeste omgivelser kan bruges som fødesøgnings-, hvile og yngleområde for mange forskellige fugle og dyr. I området er der opsat redekasser beregnet til ugler, tårnfalke og småfugle.

Pleje

I vinteren 1986/87 blev der ryddet en del træer og buske ved søen som led i et beskæftigelsesprojekt for unge. Desuden blev bunden oprenset med en specialmaskine. I vinteren 1990/91 blev der igen udtyndet i vedplanterne, og desuden blev der fjernet affald fra området.

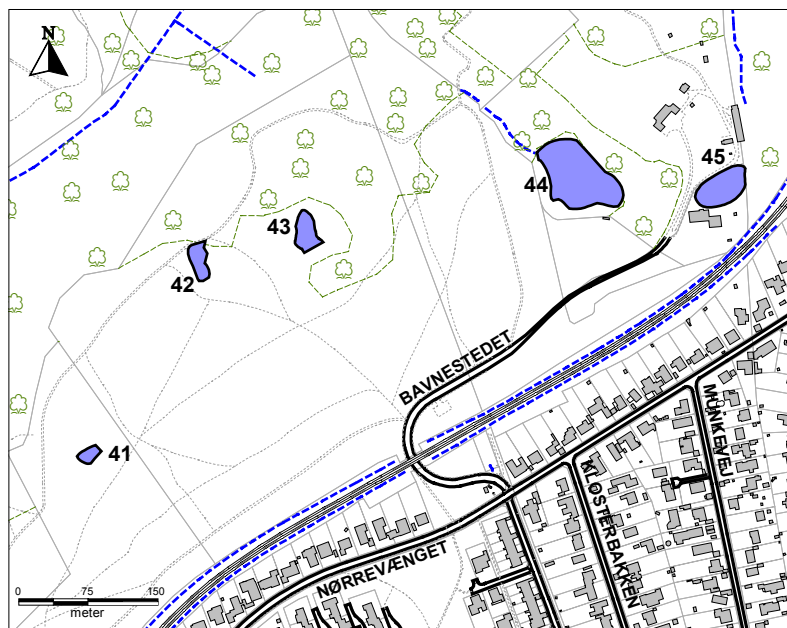
Der er vigtigt, at søen fortsat holdes delvis lysåben mod de græsklædte arealer. Der bør tyndes lidt i vedplanterne, og al ny opvækst bør ryddes langs de sydlige og vestlige bredder. Det vil give bedre udsyn til søen og skaffe lys og luft til vandet. Af hensyn til vandkvaliteten skal væltede træer og nedfaldne grene, samt så stor en del af de nedfaldne blade som muligt, fjernes fra søen. Desuden kan en del af vandplanterne høstes og fjernes fra området, for at begrænse indholdet af næringsstoffer og forsinke tilgroningen. I løbe af nogle få år vil det være nødvendigt at oprense en del af søen for dunhammer, hvis man vil bevare et frit vandspejl. Der er meget vigtigt at bekæmpe Kæmpe-Bjørneklo, for at undgå at den breder sig til alle halvfugtige, uplejede arealer i området.

Samlet vurdering

Søen indeholder et rigt og varieret plante- og dyreliv og har stor betydning som spredningsvej mellem lignende naturområder i nærheden. Den ligger landskabeligt smukt i kanten af skoven og har rekreativ betydning for folk, som færdes i området. Det vil være en fordel at udtynde vedplanterne mod de omgivende græsarealer, og det kan blive nødvendigt at oprense søen, for at undgå tilgroning. I øvrigt bør den nuværende tilstand opretholdes.

Nr. 44, Lille Værløse

Sø i kanten af skovområde

Areal

4500 m².

Ejendomsforhold

Københavns Kommune.

Matrikler

8 ax.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i den nordlige del af kommunen, i området mellem Ryget Skov/Sækken og Nørreskov. Den ligger umiddelbart øst for offentligt rekreativt friareal på "det gamle golfbaneareal" og nord for Bavnestedets forlængelse på et areal, som hører til ungdomshjemmet Baunegården (Bavnestedet nr. 210). Der er offentlig adgang til veje og stier i området.

Historie

Søen hører til den tidligere lystejeendom Baunegården. I 1953 overtog Københavns Kommune ejendommen for at benytte den til en institution for adfærdsvanskelige børn. Den er senere blevet udbygget og moderniseret og fungerer nu som ungdomshjem.

Love og planer

Området er udpeget som biologisk, geologisk og landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde i Regionplan 1997 for Københavns Amt. Størstedelen af arealet mellem jernbanelinien og Farum Sø er fredet ved fredningskendelse af 13.02.1953. Ved tillægskendelse af 14.06.1972 ændredes kendelsen således, at den del af det fredede område, som sø nr. 44 ligger på, kunne anvendes som social institution for Københavns Kommune. Søen ligger på et areal, der har fredskovspligt i henhold til skovloven. Søen er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Området ligger i landzone.

Terrænforhold

Søen ligger i bunden af et kuperet terræn. Brinkerne er forholdsvis lave men stejle hele vejen rundt. Vandstanden varierer med årstiden og nedbørsforholdene, men søen virker forholdsvis dyb. Søen er forholdsvis lysåben mod syd, hvor der er et hegnet, tidligere græsset område med spredte store træer langs bredden. Den er også lysåben mod nordøst, hvor græsplæner skråner ned mod søen, og hver der er en bådebro. Langs resten af den østlige bred hænger pilekrat og andre vedplanter ud over vandet og skygger bredderne. Til de øvrige sider er der skov- og kratbevokset. Størstedelen af vandfladen er dog lysåben.

Fysiske og tekniske forhold

I søens vestlige ende er der en åben grøft med forbindelse til vådområderne i udkanten af Sækken. Der er ingen rørlagte tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Ved besøget var vandet klart. Det er brunligt, fordi bunden er tørveholdig. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis gode.

Planter

Vandplanterne består af spredte bevoksninger af en dyrket art af åkande. Bredvegetation mangler langs de mest skyggede bredder. Ellers er der spredte bevoksninger af Tagrør, Bredbladet Dunhammer, Gul Iris og tuer af Stiv Star samt mange andre sumpplanter som Mose-Bunke, Kattehale, Alm. Fredløs, Sværtevæld, Kær-Dueurt, Alm. Mjødurt og Alm. Skjolddrager. Sidstnævnte findes i en stor bestand ved søens vestlige bred, hvor en træbro fører over grøften til Sækken. I de mere skovprægede områder er der hindbærkrat samt nælder, Alm. Agermåne, Dunet Steffensurt, Gærde-Snerle og flere steder en del Sildig Gyldenris. Ved søens sydvestlige hjørne er der en bestand af Have-Stormhat, som formodentlig stammer fra områdets tidligere anvendelse som park til lystejeendommen Baunegården.

På det indhegnede areal syd for søen er der spredte høje birk og bøg langs bredden. Desuden forekommer der en del el i området. Mod vest afgrænses Bavnstedets område af et tjørnehegn mod det gamle golfbaneareal. Mellem tjørnehegnet og søens vestlige bred er der tæt krat af pil og birk samt spredt forekomst af arter som Alm. Hyld, Vild Æble og Glat Hunde-Rose.

Dyr

I de mest lysåbne dele af søen skønnes forholdene gode for den lavere fauna. På grund af de stejle brinker er forholdene mindre gode for padder. Ved besøget blev der set en blishøne. Søen og dens nærmeste omgivelser rummer gode fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for forskellige fugle og pattedyr.

Pleje

Der bør løbende tyndes i uønsket opvækst i de lysåbne områder syd og nordøst for søen, for at skaffe lys og luft til vandet. Desuden vil det være en fordel at rydde nogle af de større træer og tynde i det udhængende pilekrat, for at give bedre muligheder for bredvegetationen og forbedre udsynet til søen. Det er dog vigtigt at bevare uforstyrrede områder til dyrelivet, og områdets skovpræg bør fastholdes.

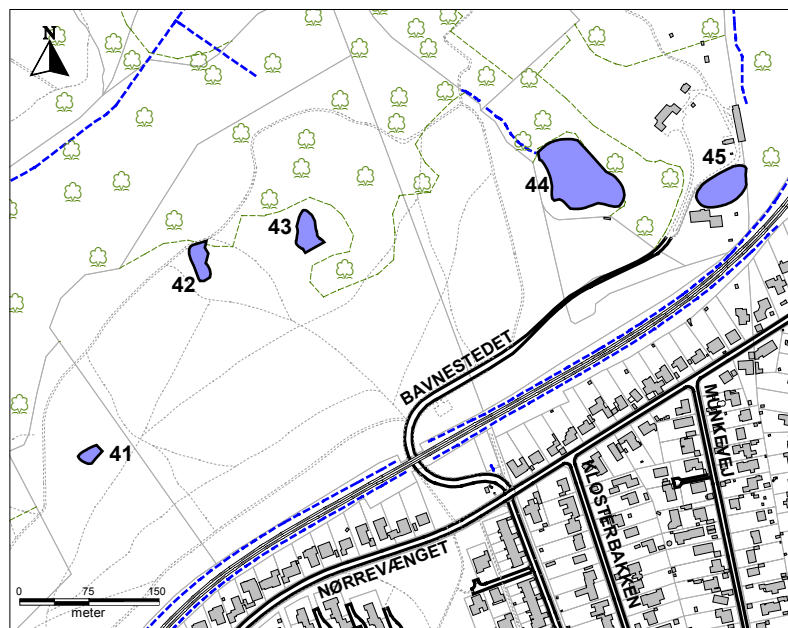
Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer fjernes fra søen. Desuden vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har betydning som levested for det vilde plante- og dyreliv og som spredningsvej mellem andre vådområder i nærheden. Områdets biologiske værdi vil dog øges, hvis dele af vegetationen rundt om søen bliver tyndet, så bredvegetationen får bedre betingelser. Søen har karakter af skovsø og ligger landskabeligt smukt i det kuperede terræn. Den har rekreativ værdi, fordi den kan ses af folk, som færdes i området. Desuden er det oplagt at anvende området til undervisningsformål, fordi søen er let tilgængelig og giver mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Nr. 45, Lille Værløse

Sø på institutionsområde

Areal

1700 m².

Ejendomsforhold

Københavns Kommune.

Matrikler

8 kd.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i den nordlige del af kommunen, i området mellem Ryget Skov/Sækken og Nørreskov. Den ligger umiddelbart sydøst for den sti, der er en forlængelse af vejen Bavnestedet, på et areal, som hører til ungdomshjemmet Baunegården (Bavnestedet nr. 210). Stien fortsætter forbi søen og gennem det bebyggede område til skoven. Der er offentlig adgang til veje og stier i området.

Historie

I 1986 var der udsat en del ænder og gæs i søen. Det tilførte søen overskud af næringsstoffer og havde en dårlig virkning på søens naturlige dyreliv. Sidst i 1990'erne blev der givet tilladelse til at opføre en pavillon bygning i tilknytning til den eksisterende bebyggelse syd for søen.

Love og planer

Området er udpeget som biologisk, geologisk og landskabeligt interesseområde og regionalt friluftsområde i Regionplan 1997 for Københavns Amt. Størstedelen af arealet mellem jernbanelinien og Farum Sø er fredet ved fredningskendelse af 13.02.1953. Ved tillægskendelse af 14.06.1972 ændredes kendelsen således at den ejendom, som udgør den østlige del af det fredede område kunne anvendes som social institution for Københavns Kommune, og at det område, som sø nr. 45 ligger på, kunne benyttes sammen med den øvrige ejendom. Søen er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i landzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning, hvor bredderne skråner svagt ned mod søen, og der er jævn overgang mellem søen og det omgivende terræn. Vanddybden varierer med årstiden og nedbørsforholdene, men søen virker lavvandet. Bredderne er forholdsvis lysåbne mod syd og nordvest. Tæt på søens sydlige del er der en skolebygning, og mellem denne og søen er der græsplæne og et bælte med højurter samt spredte træer og buske. Mellem stien langs den nordvestlige bred og søen er der højurter og spredte store træer. De øvrige bredder er skygget af krat og skov. Der er en platform med et andehus midt i søen.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden er sortslammet på grund af store mængder organisk materiale, der stammer fra bladnedfald og andre planterester. Dette er karakteristisk for skovsøer, og bundforholdene og vandkvaliteten skønnes tilfredsstillende.

Planter

Der er spredte bevoksninger af en dyrket art af åkande på vandoverfladen, og i den sydlige ende er der en del Kærmyse. Desuden rummer søen en tæt bestand af Tornfrøet Hornblad samt en del Kors-Andemad og Liden Andemad. Bredvegetationen mangler i de mest skyggede dele af søen. Langs de mere lysåbne bredder er der spredt forekomst af Bredbladet Dunhammer samt Gul Iris, Sværtevæld, Sideskærm, Alm. Fredløs og andre sumpplanter. Den største artsvariation findes ved den sydlige del af søen, hvor der er en forholdsvis bred rørskov af Bredbladet Dunhammer og tuer af Lyse-Siv samt arter som Vand-Mynte, Kattehale, Sump-Forglemmingej, Kær-Dueurt og Alm. Mjødurt. Højurterne på de mere tørre bræmmer langs bredderne består af arter som Hundegræs, Dunet Steffensurt, Grå-Bynke, Stor Nælde, Sildig Gyldenris samt Ladden Dueurt, som især er udbredt langs med stien nordvest for søen. Desuden er der en del opvækst af pil og el. Platformen med andehuset er bevokset med nælder

og andre højurter samt unge vedplanter. Sydvest for søen er der en bevoksning af bambus, men ellers er der ingen udprægede haveplanter. Vedplanterne langs de lysåbne bredder er især Rød-El og forskellige arter af pil samt enkelte nåletræer. Desuden forekommer bøg og birk.

Dyr

I de mest lysåbne dele af søen skønnes forholdene gode for den lavere fauna og for padder. Søen og dens nærmeste omgivelser rummer gode fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for forskellige fugle og pattedyr.

Pleje

Der bør løbende tyndes i uønsket opvækst i de lysåbne områder langs med søen for at skaffe lys og luft til vandet. Desuden vil rydning af nogle af de større træer give mulighed for en bedre udvikling af bredvegetationen og forbedre udsynet til søen. Det er dog vigtigt at bevare uforstyrrede områder til dyrelivet, og områdets skovpræg bør fastholdes.

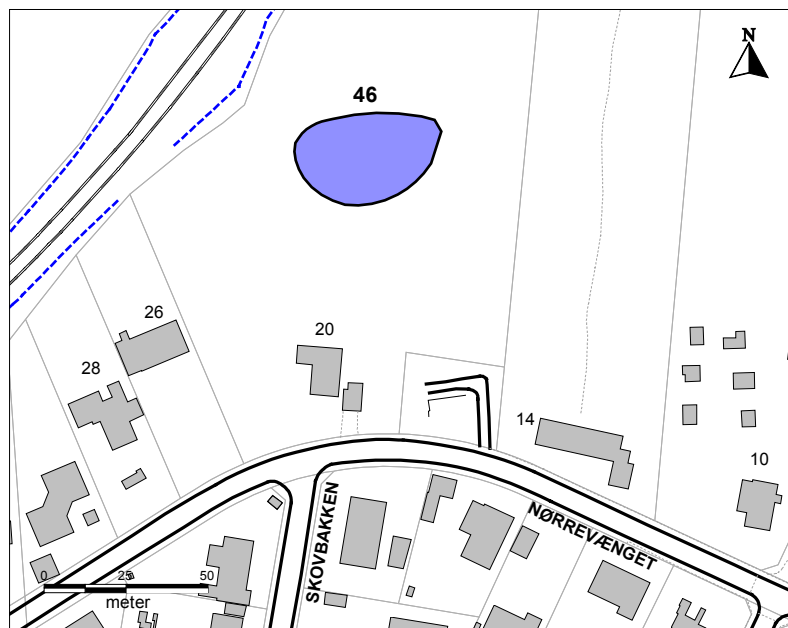
Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer fjernes fra søen. Desuden vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Den nuværende udstrækning af de uplejede bræmmer langs søen er passende.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har betydning som levested for det vilde plante- og dyreliv og som spredningsvej mellem andre vådområder i nærheden. Områdets biologiske værdi vil dog øges, hvis dele af vegetationen rundt om søen bliver tyndet, så bredvegetationen får bedre betingelser, og der kommer mere lys og luft til vandet. Søen har karakter af skovsø og tilfører institutionsområdet, med de mange bygninger og stier, et naturpræg. Søen har stor rekreativ værdi, fordi den ligger landskabeligt smukt og kan ses af folk, som færdes i området. Desuden er det oplagt at anvende området til undervisningsformål, fordi søen er let tilgængelig og giver mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Nr. 46, Lille Værløse

Sø på privat areal

Areal

1000 m².

Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

9 dy.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger på et areal, som hører til en privat ejendom på Nørrevænget, mellem Nørrevænget og Nørreskov. Der er ikke offentlig adgang.

Love og planer

Søen ligger i et område, der er udpeget som geologisk interesseområde og regionalt friluftsområde i Regionplan 1997 for Københavns Amt. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper.

Søen og den nordlige del af ejendommen ligger i landzone, mens huset og den sydlige del ligger i byzone. Der er en fredningsdeklaration (tinglyst 27.05.47) på ejendommen. Ifølge denne kan der ikke bygges på ejendommens arealer i landzone.

Terrænforhold

Søen ligger på et fladt område, i bunden af en naturgrund, som skråner stejlt ned mod skovbrynet til Nørreskov. Søen går forholdsvis jævnt over i det omgivende terræn. Vandstanden varierer med årstiden og nedbørsforholdene, men søen virker forholdsvis dyb. Den er næsten helt lysåben mod syd og delvis skygget til de øvrige sider, hvor der er høje træer et stykke fra vandet. Tættest på søen er der et uplejet, fugtigt område med højurter og spredte buske.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har hverken tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden er sortslammet på grund af store mængder organisk materiale, der stammer fra bladnedfald og andre planterester, og vandet er brunligt. Det er karakteristisk for skovsøer. Ved besøget var vandet klart, og bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis gode.

Planter

Ved besøget i august var vandoverfladen næsten helt dækket af Liden Andemad og Stor Andemad. Desuden var der spredt forekomst af Svømmende Vandaks. Bredvegetationen mangler i den nordvestlige del af søen. Langs de øvrige bredder er der rørskov, som er domineret af Bredbladet Dunhammer. Rørskoven er meget smal i den sydlige del af søen, hvor der nogle steder er åbne områder med bl.a. Kryb-Hvene, som vokser et stykke ud i søen. Desuden er her en del Dynd-Padderok. Langs bredden er der enkelte bregner, en del Lav Ranunkel samt forskellige sumpplanter som Næb-Star, Sværtevæld, Sump-Forglemmigej, Alm. Skjolddrager og Dusk-Fredløs. Bevoksningen af Dunhammer er lidt bredere i den nordøstlige og østlige del af søen. Midt for den nordlige bred er der et lille område med pilekrat. Nordøst for søen er der et åbent sumpet område med en del Lyse-Siv og Mose-Bunke. På de mere tørre arealer nord for søen er der hindbærkrat i kanten af en høj birkebevoksning. Vest for søen findes en forholdsvis stor bevoksning af Rævehale-Spiræa samt mere skovprægede urter som Stor Nælde og Alm. Hanekro. Skråningen syd for søen er bevokset med bregner og hindbær samt nælder og andre højurter. Vedplanterne i nærheden af søen er især birk samt spredte el, Mirabel, Alm. Hyld og Drue-Hyld. Længere fra søen forekommer desuden spredte bøg, eg og fyr.

Dyr

Ved besøget var der en del vandinsekter, og forholdene skønnes gode for den lavere fauna og for padder. Der er tidligere fundet grøn frø samt stor vandsalamander og lille vandsalamander i søen. Søen har haft en naturlig bestand af karusser, og der har været udsat gedder og aborrer.

Ved besøget blev der set en musvåge og en fiskehejre. Søen og dens nærmeste omgivelser rummer gode fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for forskellige fugle og pattedyr.

Pleje

Søen blev oprenset i midten af 1970'erne. Der ryddes løbende i opvækst af træer og buske langs bredden.

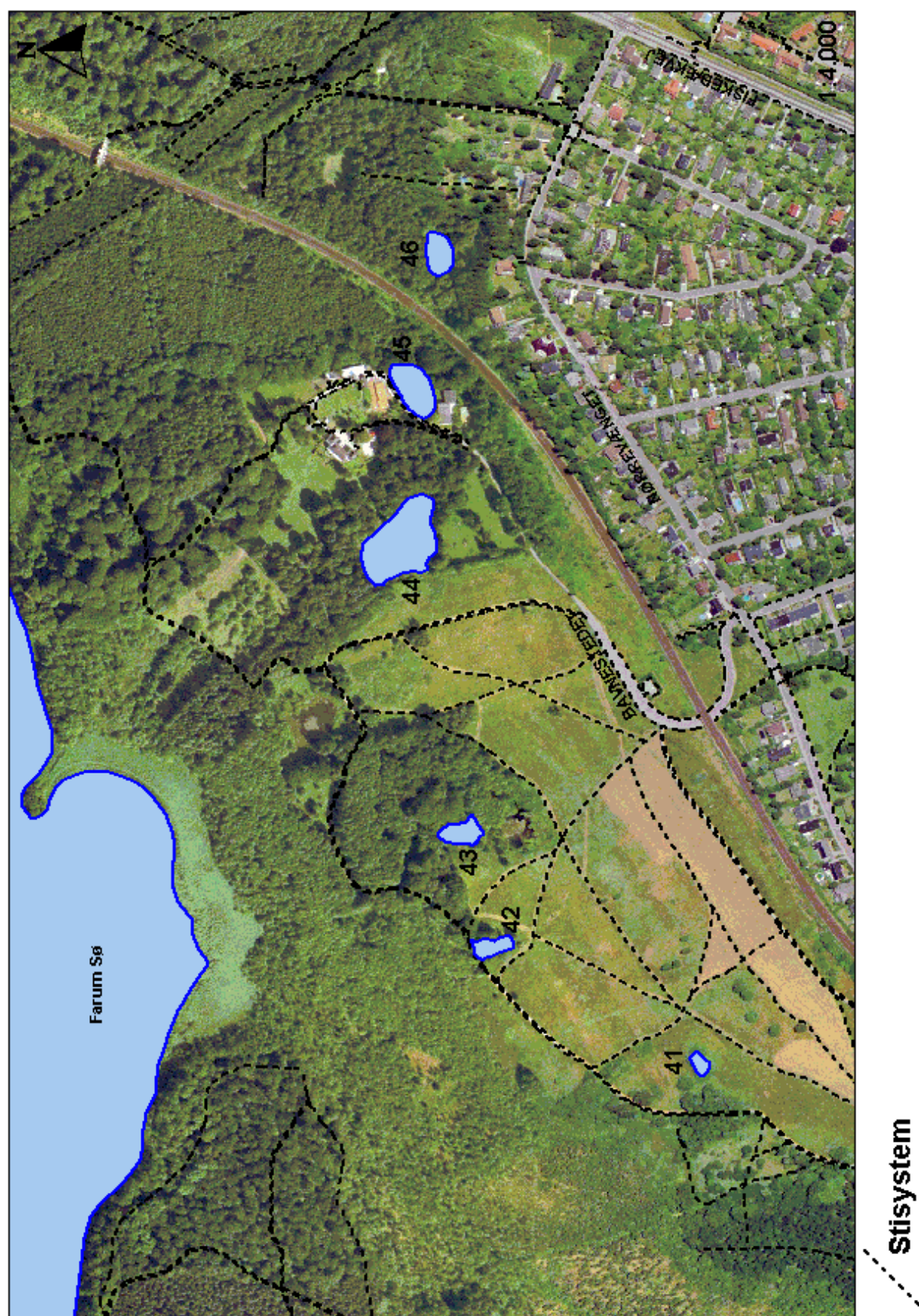
Søen har karakter af skovsø med ringe vandudskiftning, ringe vindomrøring, delvis beskyttede bredder og forholdsvis stort bladnedfald. Der bør fortsat tyndes i træer og buske rundt om søen, for at skaffe lys og luft til vandet, så omsætningen af organisk materiale fremmes. Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer fjernes fra søen. Desuden vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Både den biologiske og den æstetiske værdi kan forbedres betydeligt, hvis de store mængder andemad bliver fjernet nogle gange i løbet af sommeren. Det vil også begrænse søens næringsindhold på længere sigt.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har stor betydning som levested for det vilde plante- og dyreliv og som spredningsvej mellem lignende naturområder i nærheden.

Området er landskabeligt smukt og indgår på bedste vis i den spændende naturgrund. Den nuværende tilstand bør opretholdes.

Sø nr. 41 - 46 - Den gamle golfbane og Baunegården, Værløse

Nr. 47, Lille Værløse**Karpedammen, sø i privat have**Areal

1700 m².

Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

4 lr.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i en privat have på Åkandevej nr. 34. Der er ikke offentlig adgang.

Historie

Søen har tidligere haft rørforbindelse med sø nr. 49, og i den vestlige ende har der været overløb til kloaksystemet. Ifølge ejeren er søens bestand af åkander udplantet i 1940'erne. Søens navn, "Karpedammen", er gammelt, og der er mange gange sat karper ud i søen.

Love og planer

Søen er omfattet af lokalplan nr. 18 (for "Åkandevej kvarteret"). Ifølge denne må "karakteren af de eksisterende søer og permanente vandhuller ikke ændres uden kommunalbestyrelsens godkendelse - hverken ved opfyld, regulering af bredden, ændring af nuværende vandspejl eller andre indgreb". Desuden gælder naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning i en velplejet have, som skråner svagt ned mod søen fra syd og øst. Bredderne er næsten lodrette, fordi de er afgrænset af stensætninger og brædder hele vejen rundt. Søen er forholdsvis lavvandet. Ved den sydlige bred er der et stort træ, og den vestlige bred er skygget af buske. Langs de øvrige bredder er der græsplæner og blomsterbede, og størstedelen af søen er lysåben. Ved den østlige bred udmunder en åben grøft, som fortsætter mod sydøst langs med jernbanen. Tæt på søen er der en træbro, hvor en sti passerer grøften. Lidt nord for søen er der et lille vandhul, som oprindelig har været en del af søen. Den ligger helt omgivet af vedplanter, på et relativt uplejet areal, og er ikke synlig fra resten af haven. Området mellem de to sødele er med tiden fyldt op og beplantet. I søens sydlige ende er der en terrasse af cementfliser på kanten af søen.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen rørlagte tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder en del organiske materiale, der stammer fra planterester. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis gode.

Planter

Vandplanterne består af bevoksninger af dyrkede åkander, som især findes langs den sydvestlige og den nordøstlige bred. Desuden er der spredt forekomst af Liden Andemad og en del Krans-Tusindblad. Ved besøget i august 2001 var der en del brunlige algemåtter på overfladen, hvilket ifølge ejeren er usædvanligt.

Der har tidligere været Vandpest og Butbladet Vandaks i søen, men de er tilsyneladende forsvundet. Omkring udmundingen af grøften i den sydøstlige del af søen er der en stor bestand af Langbladet Ranunkel, som er under udbredelse. Her findes desuden en del andre sumplanter som Enkelt Pindsvineknop, Gul Iris og Lådden Dueurt. Resten af søen er stort set uden bredvegetation. Ved grøften øst for søen, og i området mellem de to sødele, er der en del birk og lidt pil. Syd for søen er der en stor Hestekastanie og et område med Rododendron. Buskadset vest for søen består af mange forskellige pryplanter.

Den lille sø er helt dækket af Liden Andemad og Stor Andemad. Langs bredden er der Manna-Sødgræs, Sværtevæld og forskellige arter af dueurt.

Dyr

Ved besøget blev der set en del vandinsekter og en snog. Forholdene skønnes gode for den lavere fauna og for padder, når der medtages den lille sø. Det blev oplyst, at der findes brun og grøn frø. Der er beskrevet mange forskellige fisk fra søen: Sandart, gedde, suder, brasen,

karusser, skaller, aborrer samt koi-karpe og andre arter af karper, som flere gange er blevet udsat. Ifølge ejeren er der nu kun skaller og aborrer. Søen og dens omgivelser rummer fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for forskellige fugle og mindre pattedyr.

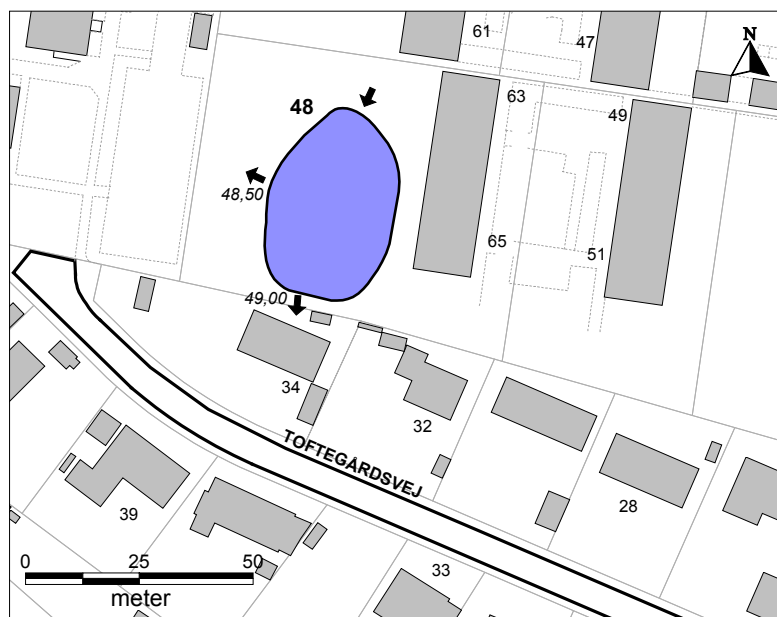
Pleje

Søen plejes ved at uønsket bredvegetation såvidt muligt fjernes. Desuden opsamles store dele af vandplanterne og algemåtterne, og det opsamlede materiale fjernes fra søen.

I sommeren 1996 var der problemer med fiskedød og døde haletudser i søen, samtidig med, at der var mange algepuder på overfladen. I 2001 er der igen alger, og ifølge ejeren har bredvegetationen bredt sig på bekostning af åkanderne, og der er kommet flere tusindblad i søen. Det kunne tyde på, at søen har overskud af næringsstoffer. Det er derfor vigtigt fortsat at fjerne nogle af vandplanterne fra søen og sikre, at der kommer lys og luft til vandet. Det vil også være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Hvis forholdene forværres, kan det anbefales at belufte søen, for at fremme omsætningen af bundlaget. Det mest effektive er at udlægge luftslanger under vandoverfladen, for at øge omrøringen af vandet. En mere traditionel metode er at elablere springvand eller luftpumper i søen. Der bør ikke gødskes eller anvendes pesticider i nærheden af søen.

Samlet vurdering

Søen har nogen betydning som levested for det vilde plante- og dyreliv og for spredningen i det tæt bebyggede område. På grund af den sparsomme bredvegetation og de meget velplejede omgivelser er naturindholdet forholdsvis lille. Søen fremstår som en stor havedam. Den indgår som et smukt og spændende element i den velplejede have og har først og fremmest æstetisk værdi.

Nr. 48, Lille Værløse**Sø på boligbebyggelsen Ryethaves friarealer**Areal950 m².Ejendomsforhold

Privat. Området tilhører Ryethave Ejerforening.

Matrikler

5 af.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger nord for Toftegårdsvej, på den sydvestlige del af etagebebyggelsen Ryethaves fællesarealer (Ryetvej nr.19-65). Adgang til søen forhindres af et højt trådhegn, som forbinder bebyggelsen med naboskellet mod syd. Hegnet er forsynet med en aflåst låge.

Historie

I 1996 blev den sydvestlige bred udjævnet, for at øge søens volumen og dermed undgå oversvømmelser af parcelhusgrundene mod syd. Senere er terrænet syd for søen blevet hævet en halv meter med en lervold af samme årsag.

Love og planer

Søen ligger på et areal, der er omfattet af byplanvedtægt nr. 5. Vedtægten indeholder ingen særlige bestemmelser om søen. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en fordybning i et jævnt terræn. Bredderne er stejle, og søen er forholdsvis dyb. Før udjævningen af den vestlige bred i 1996 blev dybden målt til 2-3 m i størstedelen af søen. Heraf var der et slamlag, som var op til 70 cm tykt midt i søen. Brinkerne er lave men stejle, undtagen mod sydvest, hvor der er mere jævn overgang til det omgivende terræn. Længs husblokken mod øst er der spredte buske og forholdsvis lysåbnet. Mod syd er bredden skygget af en træ- og buskbevokset jordvold, som støder op til naboskellet. Længs de øvrige bredder er der spredte træer samt buske og krat, som skygger størstedelen af bredderne. Mod nordøst og øst er græsset slået så tæt på søen som muligt. Mod vest er der uplejet med tæt buskvækst og højurter mellem søen og hegnet. Udenfor hegnet er der kortklippede græsplæner med spredte træer og grupper af prydbuske samt enkelte områder med borde og bænke. Der er et andehus i søen.

Fysiske og tekniske forhold

Søen fungerer som regnvandsbassin. I den nordøstlige ende tilledes regnvand fra bebyggelsen. I den vestlige ende er der et overløb til kloaksystemet ved Espebo. Søens vandstand er fastsat til kote 48,50. I søens sydlige ende er der et ældre afløb i kote 49,00. Det betragtes som et nødoverløb og er tilsluttet kloaknettet på ejendommen Toftegårdsvej nr. 34.

Bundforhold og vandkvalitet

Vandkvaliteten skønnes tilfredsstillende.

Planter

Der har tidligere været en mindre bestand af Hvid Åkande i søen, og vandoverfladen har i perioder været helt dækket af Liden Andemad. Ved besøget var der tilsyneladende ingen vandplanter i søen.

Længs bredderne findes en smal rørskov, som er domineret af Bredbladet Dunhammer. Rørskoven er særlig smal mod øst og lidt bredere mod nord og syd. Nord for søen er der to store birk og flere mindre. Her er også et område med rosenkrat. Der er spredte bevoksninger af prydplanter langs bredderne, som f.eks. et bed med lupin i græsarealet nordøst for søen. På volden syd for søen er der flere ret høje pil samt en fyr og forskellige prydbuske. Ved den vestlige bred er der en stor pil og en del opvækst af pil samt genvækst fra stødskud efter tidligere rydninger. Her er også et tæt hindbærkrat samt Stor Nælde og andre højurter. Desuden forekommer spredte eg, røn, hylde og andre vedplanter.

Dyr

Ved besøget var der en del insekter og andre smådyr ved søens bredder. På grund af det forholdsvis beskyttede vand, den smalle bredvegetation og de stejle brinker skønnes forholdene dårlige for padder og for den lavere fauna, som er tilknyttet vandet. Der er tidligere

set gråænder i søen. Forskellige fugle og pattedyr kan bruge søen og vedplanterne i området til fødesøgnings-, hvile- og måske yngleområde.

Pleje

Der er tyndet en del i vedplanterne omkring søen, og vegetationen langs bredderne holdes flere steder nede ved slåning.

Der bør fortsat tyndes i træer og buske rundt om søen, for at skaffe lys og luft til vandet. Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer fjernes fra søen. Desuden vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Hvis der igen forekommer større mængder andemad på vandoverfladen, bør de fjernes nogle gange i løbet af sommeren. Hvis nogle af de stejle brinker bliver udjævnet, vil det forbedre forholdene for padder og skabe mulighed for udvikling af en mere udstrakt bredvegetation.

Af hensyn til plante- og dyrelivet bør der desuden efterlades en mindst 1-2 m uklippet bræmme langs hele bredden. Det skal undgås at anvende gødning eller pesticider i nærheden af søen.

Samlet vurdering

Søen har begrænset værdi som levested for dyr og planter, men den har forholdsvis stor betydning som spredningsvej i det tæt bebyggede område. Den biologiske værdi kan forbedres, ved at der tyndes i vedplanterne omkring søen, hvilket også vil forbedre udsynet til søen fra fællesarealet. Desuden vil det være en fordel at udjævne nogle af de stejle brinker. Søen og dens nærmeste omgivelser har især betydning for de beboere, som har udsigt over området. Området tilfører det intensivt plejede fællesareal et vist naturpræg, men det høje hegn skæmmes og får området til at virke uindbydende. Hvis det er nødvendigt at bevare hegn af sikkerhedshensyn, kan det eventuelt erstattes af et lavere og mere diskret hegn, så både de beboere, som har udsigt over søen, og de som færdes på fællesarealerne, kan få større glæde af området.

Nr. 49, Lille Værløse

Lille sø i privat have

Areal

100 m².

Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

4 mn.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i en privat have på Åkandevvej nr. 30. Der er ikke offentlig adgang.

Historie

Søen har tidligere haft rørforbindelse med sø nr. 47 og 50. Rester af forbindelsen til sø nr. 50 findes ved den østlige bred.

Love og planer

Søen er omfattet af lokalplan nr. 18 (for "Åkandevjekvarteret"). Ifølge denne må "karakteren af de eksisterende søer og permanente vandhuller ikke ændres uden kommunalbestyrelsens godkendelse - hverken ved opfyld, regulering af bredden, ændring af nuværende vandspejl eller andre indgreb". Desuden gælder naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en forholdsvis dyb lavning i kanten af en græsplæne, som skråner svagt ned mod søen. Bredderne skråner forholdsvis jævnt ned mod søen hele vejen rundt. Søen er op til ca 1,5 m dyb. Vandstanden afhænger af årstiden og nedbørsforholdene, og søen tørrer helt ud i nogle somre, hvorimod den nederste del af græsplænen oversvømmes om vinteren. Mod sydøst ligger naboskellet, som er bevokset med høje træer og tæt buskads. Mod syd er der en meget stor pil og et område med bambus, og nord for søen er der en relativt stor birk. Mod nord og nordvest er søen helt lysåben. Her er en smal uplejet bræmme på overgangen til en græsplæne. Nord for søen er der en fliseplads.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organisk materiale, som stammer fra bladnedfald og andre planterester. Vandkvaliteten skønnes forholdsvis dårlig på grund af de beskyggede forhold og store mængder andemad på vandoverfladen. Den er især dårlig i perioder med meget lav vandstand.

Planter

Ved besøget var vandoverfladen helt dækket med Liden Andemad. Ejeren fortalte, at der i perioder er algemåtter på overfladen i stedet. Bredvegetationen mangler i den mest skyggede del af søen. Langs de øvrige bredder og den uplejede bræmme oven for bredden er der en del forskellige sump- og fugtigbundsplanter. Tættest på vandet er der Vejbred-Skeblad, Manna-Sødgræs, Gul Iris, Eng-Kabbeleje og nogle få udplantede dunhammer. Desuden forekommer arter som Kattehale, Kær-Dueurt, Gærde-Snerle, Pengebladet Fredløs og Stor Nælde.

Dyr

På grund af de beskyggede forhold skønnes forholdene forholdsvis dårlige for den lavere fauna og for padder. Der er dog både frøer og salamandere i søen. Søen og dens nærmeste omgivelser rummer fødesøgnings-, hvile- og måske ynglemuligheder for forskellige fugle og pattedyr.

Pleje

Væltede træer og nedfaldne grene fjernes fra søen, og der skummes jævnligt andemad af vandoverfladen. I perioder, hvor søen er tørlagt, fjernes der slam fra bunden.

Søen har karakter af skovsø med ringe vandudskiftning, ringe vindomrøring, delvis beskyggede bredder og forholdsvis stort bladnedfald. Uden pleje ville søen langsomt blive

fyldt op og gro til. Det er derfor vigtigt at skaffe så meget lys og luft til vandet som muligt og fjerne næringsstoffer fra søen. Den biologiske værdi kan forbedres, ved at der bliver tyndet mere ud i vedplanterne omkring søen, og ved at der gøres en endnu større indsats for at fjerne andemad og alger fra vandoverfladen. Samtidig vil søen få større æstetisk værdi. Desuden kan det anbefales at oprense lidt mere af bunden.

Samlet vurdering

Søen har begrænset værdi som levested for dyr og planter, men den har forholdsvis stor betydning som spredningsvej i det tæt bebyggede område. Søen har først og fremmest æstetisk værdi. Den har en smuk beliggenhed i kanten af haven, som den tilfører variation og naturpræg. Den nuværende pleje gavner søen og bør fortsættes.

Nr. 50, Lille Værløse

Geddesøen, sø i privat have

Areal

450 m².

Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

4 ru.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i en privat have på Åkandevej nr. 26. Der er ikke offentlig adgang.

Historie

Søen har tidligere haft rørforbindelse med sø nr. 49, og i den sydvestlige ende har der været overløb til kloaksystemet.

Love og planer

Søen er omfattet af lokalplan nr. 18 (for "Åkandevejkvarteret"). Ifølge denne må "karakteren af de eksisterende søer og permanente vandhuller ikke ændres uden kommunalbestyrelsens godkendelse - hverken ved opfyld, regulering af bredden, ændring af nuværende vandspejl eller andre indgreb". Desuden gælder naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Dyr

Forholdene skønnes gode for den lavere fauna og for padder. Ifølge ejeren har der tidligere været mange frøer i søen, men de er stort set forsvundet. Der er salamandere i søen. Mange forskellige fugle og mindre pattedyr kan bruge søen til fødesøgnings-, hvile- og måske yngleområde.

Pleje

Der er ryddet en del vedplanter omkring søen i de senere år.

Søen er næringsrig, og der kan på et tidspunkt blive problemer med vandkvaliteten. Det er vigtigt, at søen fortsat holdes lysåben, og at der sikres størst mulig vindomrøring af vandet. Der bør derfor tyndes og ryddes i opvækst af vedplanter på øerne og langs bredderne. Desuden er det en fordel at fjerne så mange næringsstoffer fra søen som muligt ved at opsamle blade, før de falder til bunds om efteråret, samt evt. høste en del af vandplanterne. Hvis Liden Andemad og Kors-Andemad fjernes nogle gange i løbet af sommeren, vil det give mere lys og luft til vandet og forbedre forholdene for undervandsplanterne. På et tidspunkt kan det blive nødvendigt at udtynke bevoksningen af Krebseklo for at forhindre, at den breder sig til hele søen. Hvis vandkvaliteten forværres, bør beluftning forsøges som plejemetode, da omrøring af vandet fremmer omsætningen af organisk materiale.

Eventuel oprensning skal foretages pletvis og skånsomt, for at undgå at skade det eksisterende plante- og dyreliv. Der bør ikke anvendes gødning eller pesticider i nærheden af søen.

Samlet vurdering

Søen har forholdsvis stor betydning som levested for det vilde plante- og dyreliv og for spredningen i det tæt bebyggede område. Den kan karakteriseres som en stor havedam med meget naturindhold. Søen og dens nærmeste omgivelser tilfører haven særpræg og har stor æstetisk værdi. Den nuværende tilstand bør opretholdes. Søen er næringsrig, og på længere sigt kan det blive nødvendigt at begrænse indholdet af næringsstoffer, for at sikre en god vandkvalitet og bevare søens biologiske og æstetiske værdi.

Nr. 51, Lille Værløse

Sø i private haver

Areal

1200 m².

Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

6 cx, 6 fp, 6 fr, 6 fs, 7 a, 7 gc.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i private haver på Ryetvej nr. 10-16 og på et område, som hører til bebyggelsen Bavnehøj Parks friarealer. Der er ikke offentlig adgang.

Love og planer

Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning i terrænet, som især hæver sig mod nord og nordøst. Her er en stejl træ- og buskbevokset skrænt op mod vejen Bavnehøj Park. Vandstanden afhænger af årstiden og nedbørsforholdene og varierer ca. 1 m i løbet af året. Men søen er dyb, ca. 2 m umiddelbart ud for den sydlige bred, som er lodret og afgrænset af en trækant. Til de øvrige sider er der

sumpet og jævn overgang til bredden. Søen er lysåben fra syd. Her er en forholdsvis bred, udyrket bræmme mellem søen og en græsplæne. Til de øvrige sider er der krat og høje træer.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organisk materiale, som stammer fra nedfaldne blade og andre planterester. Ved besøget i august var vandet uklart. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes tilfredsstillende.

Planter

Vandplanterne består af spredt forekomst af Liden Andemad, Stor Andemad og Svømmende Vandaks samt en bestand af Kærmysse i kanten af rørskovens i den vestlige del af søen og en gruppe udplantede åkander ved den sydlige bred. I den sydlige del af søen består bredvegetationen af Høj Sødgræs og enkelte Bredbladet Dunhammer. Langs de øvrige bredder er der en tæt bestand af Bredbladet Dunhammer, som har bredt sig i de nordvestlige og sydøstlige smalle ender af søen. I den nordvestlige del af søen er der desuden en del opvækst af pil. Rørskovens er iblandet forskellige arter af sumpplanter som Bredbladet Mærke, Kattehale, Gærde-Snerle, gyldenris og Lådden Dueurt, som især er udbredt i det uglejede område syd for søen. Ved den sydøstlige bred er der spredte bregner og et område med bambus. Vedplanterne omkring søen er især pil, som danner tæt krat i den nordvestlige del af søen og flere steder hænger ud over den nordlige bred. Desuden forekommer birk, Alm. Hæg og, på skrænterne nord for søen, mange forskellige arter som fyr, lærk, røn, ask, ahorn, rose og liguster.

Dyr

Forholdene skønnes forholdsvis gode for den lavere fauna og padder, men der er tilsyneladende ikke frøer eller salamandere i søen. Grønbenet rørhøne har i flere år ynglet i søen. Der er set fiskehejre og gråænder. I 1990 blev der udsat karper, men det er uvist, om de stadig findes søen. Søen og dens nærmeste omgivelser rummer gode fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for forskellige fugle og pattedyr.

Pleje

Midt i søen er der rester af en pumpe, som i perioder har iltet vandet. Der er blevet ryddet en del vedplanter syd for søen, hvor der også jævnligt oprenses blade m.v. så langt ud i søen, som der kan nås fra bredden. Søen er under tilgroning, fordi den er forholdsvis næringsrig. Omsætningen af organisk materiale er langsom, da søen mangler tilløb og afløb, vindomrøringen er ringe, bredderne er delvis beskyggede og bladnedfaldet er forholdsvis stort.

Der bør derfor fortsat tyndes i træer og buske rundt om søen, for at skaffe lys og luft til vandet. Især vil det være en fordel at fjerne en del af krattet i søens nordvestlige ende. Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer fjernes fra søen. Desuden vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår langs hele bredden. Størstedelen af rørskovene bør høstes og fjernes fra området om efteråret eller om vinteren, mens søen er isdækket, så man lettere kan færdes på den. Det vil medvirke til at begrænse søens næringsindhold på længere sigt. Desuden bør dunhammer oprensnes i de mest tilgroede dele af søen. Da der er blød bund og dybt vand langs bredderne, gøres det lettest fra en båd eller tømmerflåde. Af hensyn til dyrelivet er det vigtigt at bevare rørskovene og en udyrket bræmme langs størstedelen af bredderne. Det vil også tilbageholde eventuelle næringsstoffer fra græsplænerne. Hvis vandkvaliteten forværres, bør beluftning forsøges som plejemetode, da omrøring af vandet fremmer omsætningen af organisk materiale. Der bør ikke anvendes gødning eller pesticider i nærheden af søen.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har betydning som levested for det vilde plante- og dyreliv og som spredningsvej i det tæt bebyggede område.

Søen er en spændende del af de tilgrænsende haver, som den tilfører variation og naturpræg. Områdets synsmæssige værdi kan øges, ved at der oprensnes en del i de tætte bevoksninger af dunhammer i søens smalle ender, og ved at opvækst af vedplanter fjernes. Det vil også forhindre søen i at gro til på længere sigt.

Nr. 52, Lille Værløse

Lille sø i privat have

Areal

200 m².

Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

4 sg.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i en privat have på Toftegårdsvej nr. 15 B. Der er ikke offentlig adgang.

Love og planer

Søen er omfattet af lokalplan nr. 18 (for "Åkandevej kvarteret"). Ifølge denne må "karakteren af de eksisterende søer og permanente vandhuller ikke ændres uden kommunalbestyrelsens godkendelse - hverken ved opfyld, regulering af bredden, ændring af nuværende vandspejl eller andre indgreb". Desuden gælder naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en markant fordybning i terrænet, brinkerne er forholdsvis stejle. Vanddybden tiltager hurtigt fra bredden, og søen er ca. 2 m dyb på midten. Vandstanden varierer dog en del med årstiden og nedbørsforholdene. Huset ligger umiddelbart vest for søen, og haven

henligger som naturgrund.. Bredderne er omgivet af spredte høje træer samt buske og krat, som vokser et stykke fra søen, så den er forholdsvis lysåben. Der ligger en båd ved søen.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen tilløb eller afløb. Vandstanden måles i søens nordlige ende.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organisk materiale, som hovedsagelig stammer fra bladnedfald. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis gode.

Planter

Vegetationen er artsfattig. Vandoverfladen er dækket af varierende mængder af Liden Andemad. Bredvegetationen består af en spredt og sparsom bevoksning af især Tagrør, star og Lådden Dueurt. Vedplanterne omkring søen består især af birk og pil samt spredte høje graner. Syd for søen er der nogle store bøgetræer, og på skrænten mod øst er der enkelte store Ahorn.

Dyr

På grund af den sparsomme bredvegetation og de stejle brinker skønnes forholdene mindre gode for den lavere fauna og padder. Der findes dog både frøer og salamandere i søen. Forskellige fugle og pattedyr kan bruge søen og vedplanterne i området til fødesøgnings-, hvile- og måske yngleområde.

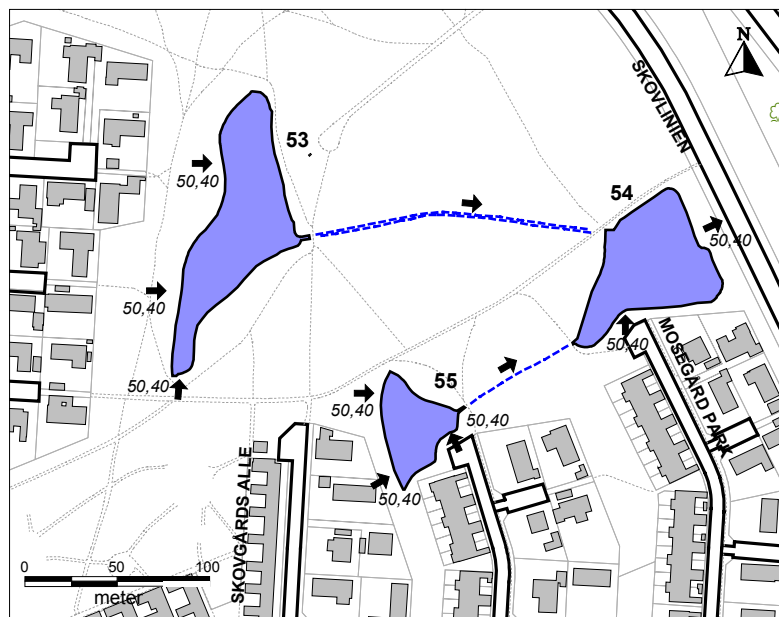
Pleje

Søen blev oprenset i 1974/75, før huset blev bygget. Der er siden blevet tyndet meget i vedplanterne omkring søen.

Søen har karakter af skovsø med ringe vandudskiftning, ringe vindomrøring, beskyggede bredder og stort bladnedfald. Der bør fortsat tyndes i træer og buske rundt om søen, for at skaffe lys og luft til vandet. Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer fjernes fra søen. Desuden vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Både den biologiske og den æstetiske værdi kan forbedres betydeligt, hvis de store mængder andemad bliver fjernet nogle gange i løbet af sommeren. Det vil også begrænse søens næringsindhold på længere sigt. Af hensyn til dyrelivet bør der etableres en udyrket bræmme langs bredden, hvor der kan udvikles en egentlig bredvegetation. Der bør ikke gødskes eller anvendes pesticider i nærheden af søen.

Samlet vurdering

Søen er en markant del af haven, som den tilfører variation og naturindhold. Søen og dens nærmeste omgivelser har nogen betydning som levested for dyr og planter og forholdsvis stor betydning som spredningsvej i det tæt bebyggede område. Den biologiske værdi kan forbedres, ved at bredvegetationen fremmes, og ved at de store mængder andemad fjernes. Samtidig vil søen få større æstetisk værdi.

Nr. 53, Lille Værløse**Krebsesøen, sø på offentligt grønt friareal**Areal4300 m².Ejendomsforhold

Værløse Kommune.

Matrikler

10 lp.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger midt på Nørreskov Park byfællede, øst for Langkær Vænge. Byfælleden, som er det ubebyggede område, der ligger mellem Langkær Vænge, Højeloft Vænge, Skovlinien og Skovgårds Allé, er udlagt som offentligt grønt område. Der er enkelte befæstede stier i området og flere trampede og slåede stier. Størstedelen af området henligger som uplejet græs med spredt træ- og buskvækst, som især findes ved bebyggelserne og i tilknytning til områdets 4 mellemstore søer. Der går en trampet sti hele vejen rundt om søen i varierende afstand fra bredden. Ved den nordøstlige bred er der en bæk og en redningspost.

Historie

Søen har tidligere været kaldt Krebsmosen, hvilket tyder på, at den har været for tilgroet til at blive kaldt en sø.

Love og planer

I kommuneplanen (Kommuneplan 1997-2009, Værløse Kommune 1997) er området udlagt til offentligt grønt friareal. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i et jævnt terræn. Brinkerne er lave men stejle, og søen virker forholdsvis lavvandet. Der er især meget lavvandet i den sydlige del af søen og mod øst, hvor der er en grøft med forbindelse til sø nr. 54. Den østlige, sydlige og sydvestlige del af søen er bevokset med spredte træer og er forholdsvis lysåben. Ved den nordvestlige bred er der tæt krat, og mod nord er der høje træer samt træopvækst og krat. Der er et andehus midt i søen.

Fysiske og tekniske forhold

Søen fungerer som regnvandsbassin. Den har 3 rørlagte tilløb (alle kote 50,40). I den sydlige ende er der tilløb fra sø nr. 56 og bebyggelserne mellem de to søer. På vestsiden er der to tilløb af især tagvand fra Langkær Vænge. Alle tilløb er forsynet med olieudskiller. I søens østlige ende starter en åben grøft, som er rørlagt under stien, hvor vandet ledes videre som en åben grøft mod sø nr. 54. Herfra er der rørlagt videre under Skovlinien og Hillerødmotorvejen til Furesø.

Bundforhold og vandkvalitet

Ved besøget var vandet brunligt men forholdsvis klart. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes gode.

Planter

Vandplanterne består af spredte bevoksninger af Hvid Åkande samt Vandrøllike og Svømmende Vandaks, som især findes i den sydlige del af søen. Der har tidligere været en del Vandpest i søen samt Butbladet Vandaks og vandranunkel.

Bredvegetationen består af Bredbladet Dunhammer, som især findes i den sydvestlige del af søen og i søens østlige ende, hvor den er særlig udbredt omkring udløbet af grøften til sø nr. 54. Desuden er der lidt Tagrør, som især findes langs den kratbevoksede nordvestlige bred. Nogle steder mangler bredvegetationen langs de stejle brinker, men ellers er der flere steder Lyse-Siv, Gul Iris, Knippe-Star og forskellige andre arter af star langs bredden og et stykke ude i vandet. Bredvegetationen er mest artsrig i den sydlige del af søen. Her er et sumpet område med bl.a. Vejbred-Skeblad, Kragefod, Alm. Fredløs, Dusk-Fredløs, Fliget Brøndsel, Vand-Pileurt og Sværtevæld. Ved den nordvestlige bred er der et sumpet område med mange Lav Ranunkel i kanten af rørskov. Desuden forekommer Lådden Dueurt og andre højurter flere steder langs bredden samt hindbærkrat og bregner. Vedplanterne omkring søen er især pil og el. Ved den sydøstlige bred er der desuden en stor ask samt en lund af Sølv-Popler.

Dyr

Søens dyreliv blev grundigt undersøgt i 1992 ("Tilstanden af vandhuller ved Skovlinien/Mosegårdsparken". Rapport om biologisk vurdering af tre vandhuller i et grønt område i Værløse Kommune med henblik på eventuel oprensning". Udarbejdet af biologisk konsulent Kåre Fog. November 1992. 12 s.). De fleste arter af lavere fauna var rentvandsarter, men de forekom i forholdsvis lille antal, hvilket tydede på, at søen var påvirket af krebs. Ved besøgene var der forholdsvis mange vandinsekter, og der blev set frøer. Forholdene skønnes gode for den lavere fauna og padder. Det er tidligere beskrevet, at søen rummer store bestande af grøn frø og krebs, og de findes sandsynligvis stadig i søen. Der er mange fisk i søen, heriblandt gedder, aborrer, skaller og brasen, og søen anvendes til lystfiskeri. Ved besøgene blev der set blishøns, gråænder samt mange småfugle i vedplanterne omkring søen. Søen og dens nærmeste omgivelser rummer gode fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for mange forskellige fugle og pattedyr.

Pleje

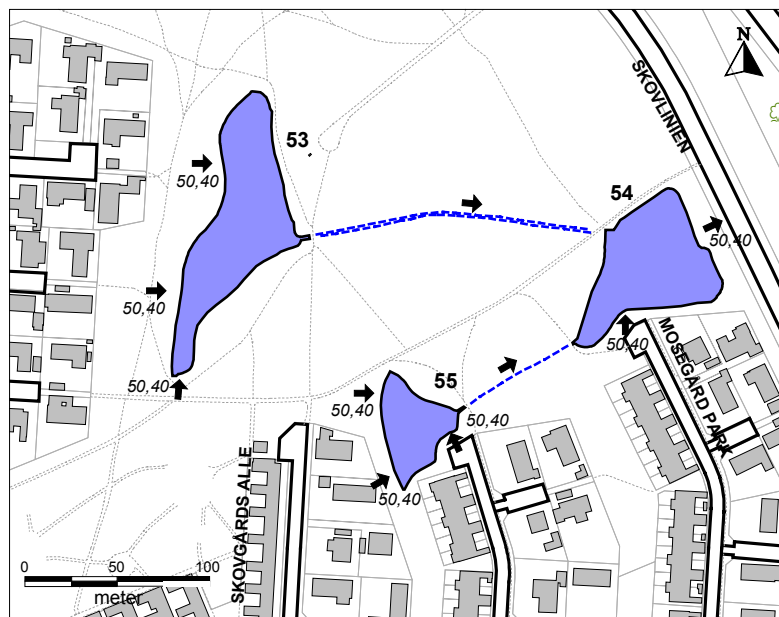
I vinteren 1986/87 blev der tyndet i opvækst af vedplanter langs bredderne. Uønsket opvækst bliver jævnligt ryddet, og rørskovene bliver høstet nogle steder.

Ved et besøg var vegetationen langs den sydøstlige bred slået for nylig, og de afskårne siv, dunhammer og vedplanter var efterladt på bredden og i søen.

Der er vigtigt, at der fortsat tyndes i vedplanterne, så der kommer lys og luft til vandet. Der kan med fordel tyndes mere i træ- og buskvæksten ved den nordlige del af søen og i krattet mod vest. Men af hensyn til dyrelivet er det vigtigt at efterlade uforstyrrede, tilgroede områder, som ikke indbyder til færdsel. Stien går meget tæt på vandet ved den sydøstlige del af søen, hvor der er et artsrigt planteliv, som er sårbart over for færdsel. Stien bør flyttes, så det bliver vanskeligere at komme helt tæt til bredden på dette sted. Af hensyn til vandkvaliteten skal det afhøstede materiale, samt knækkede grene og væltede træer, fjernes fra søen. Det vil også være en fordel at fjerne nedfaldne blade om efteråret så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Desuden bør de tætteste rørskovsområder fortsat høstes, for at begrænse tilførslen af næringsstoffer og forsinke tilgroningen. Der bør ikke fodres ænder i søen.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har stor biologisk og rekreativ værdi. Området rummer et rigt og varieret plante- og dyreliv og har stor betydning for deres spredning mellem lignende naturområder i nærheden. Søen kan ses af mange mennesker, som dagligt færdes på stierne i området. Desuden er den let tilgængelig og giver mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Nr. 54, Lille Værløse**Svanesøen, sø på offentligt grønt friareal**Areal3500 m².Ejendomsforhold

Værløse Kommune.

Matrikler

10 lp.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i det sydøstlige hjørne af Nørreskov Park byfælle, tæt ved Skovlinien. Mod syd grænser den op til Mosegård Park bebyggelsen. Byfælleden, som er det ubebyggede område, der ligger mellem Langkær Vænge, Højeloft Vænge, Skovlinien og Skovgårds Allé, er udlagt som offentligt grønt område. Størstedelen af området henligger som uplejet græs med spredt træ- og buskvækst, som især findes ved bebyggelserne og i tilknytning til områdets 4 mellemstore søer. Der er enkelte befæstede stier i området og flere trampede og slåede stier. En slået sti, som udgår fra Mosegård Park (ved nr. 93 og 101), passerer søen sydvestlige bred. Stien går over en træbro ved grøften til sø nr. 55. Tæt ved søens nordlige bred går en befæstet hovedsti, som bl.a. passerer grøften til sø nr. 53. Mellem stien og søen er der en bæk.

Historie

Søens navn skyldes, at der tidligere ofte har ynglet svaner i søen.

Love og planer

I kommuneplanen (Kommuneplan 1997-2009, Værløse Kommune 1997) er området udlagt til offentligt grønt friareal. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning i terrænet, der skråner svagt mod søen fra nord og øst og stejlere fra sydvest. Brinkerne er stejle, bortset fra i den østlige ende, hvor der er et sumpet område omkring det rørslagte afløb, og ud for bænken ved søens nordlige bred, hvor brinken er trådt ned. Dybden aftager hurtigt fra bredden, men søen er forholdsvis lavvandet. I 1991 blev dybden målt til 1,6 m, hvoraf ca 0,5 m var slam. Længs den sydlige bred, hvor søen grænser op til haver, er der en tæt bevoksning af træer og forskellige buske, som hænger ud over vandet. Ved søens sydvestlige spids er der tæt krat. Her er et lavt trådhegn på den forholdsvis stejle skråning. De øvrige bredder er generelt lysåbne. Mod sydvest og vest er der åbne græsarealer, som plejes tættest på husene. Længs de øvrige bredder er der enkelte store træer og spredte buske. Ved bænken nord for søen er der helt åbent, og græsset og brinkerne er trådt ned som følge af meget færdsel. Der er et andehus i søen og en platform, som er beregnet til redebygning for svaner.

Fysiske og tekniske forhold

Søen fungerer som regnvandsbassin. I den sydlige del, ud for Mosegård Park, tilledes der vej- og tagvand via en rørledning (kote 50,40). Regnvandssystemet er forsynet med olieudskiller. I søens sydvestlige hjørne er der en åben grøft med tilløb fra sø nr. 55, og i den nordvestlige del af søen er der tilløb fra sø nr. 53. Dette tilløb består af en åben grøft, som er rørslagt fra stien og de sidste par meter før udmundingen i sø nr. 54. Søen modtager således vand fra alle søerne i området (nr. 53, 55, 56 og 57). I søens østlige del er der et rørslagt afløb (kote 50,40), hvorfra vandet ledes under Skovlinien og Hillerød motorvejen til Furesøen.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder en del slam, som består af uomsat organisk materiale. Ved besøget var vandet brunligt men forholdsvis klart. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes tilfredsstillende.

Planter

Der har tidligere været store bestande af Vandpest og Svømmende Vandaks i søen. Disse arter blev ikke genfundet ved besøget i september, hvor hele søen havde frit vandspejl. På de mest lavvandede områder var der bl.a. vandstjerne og vandformen af forglemmigej. Bredvegetation mangler ved de mest skyggede bredder. I kanten af den øvrige del af søen er der en smal rørsump, som bl.a. består af Lyse-Siv, Knippe-Star, Blære-Star, Blågrøn Star, Næb-Star, Stiv

Star, Gul Iris, Grenet Pindsvineknop og Vejbred-Skeblad. Desuden forekommer arter som Vandkarse, Vand-Pileurt, Sværtevæld, Fliget Brøndsel, Lav Ranunkel og Lådden Dueurt. I den sydvestlige del af søen, hvor der er forbindelse til sø nr. 55, er der en mere udbredt rørskov, som er domineret Bredbladet Dunhammer og Tagrør. Langs bredden er her tæt krat af el, pil, Alm. Hyld og Engriflet Tjørn. Vest for søen er der en gruppe selvsåede birk samt hindbærkrat og bregner. Langs den nordvestlige og nordlige bred er der enkelte store el og pil samt spredte områder med pilekrat. Ved søens nordvestlige hjørne er der en stor eg, og ved det nordøstlige hjørne er der en stor el og en kornel. Ved den østlige bred er der spredte el og en ahorn samt en bestand af den invasive Japan-Pileurt, og ved det sydøstlige hjørne er der bl.a. Vild Æble og Ahorn. Langs den sydlige bred, hvor søen grænser op til haver, er der en tæt bevoksning af store træer og forskellige prydbuske.

Dyr

Søens dyreliv blev grundigt undersøgt i 1992 ("Tilstanden af vandhuller ved Skovlinien/Mosegårdsparken. Rapport om biologisk vurdering af tre vandhuller i et grønt område i Værløse Kommune med henblik på eventuel oprensning". Udarbejdet af biologisk konsulent Kåre Fog. November 1992. 12 s.). De fleste arter af lavere fauna var rentvandsarter, hvoraf en (den lille bugsvømmer *Cymatia coleoprata*) var halvsjælden. Alle arter forekom i forholdsvis lille antal, hvilket kunne tyde på forekomst af krebs.

Ved besøgene blev der set en del vandinsekter. Det er tidligere beskrevet, at der findes grøn frø i søen, og forholdene skønnes stadig at være forholdsvis gode for padder. Ved besøgene blev der ikke set tegn på krebs. Der var ynglende gråænder, men ingen svaner. Desuden blev der set blishøns og en fiskehejre. Søen og dens nærmeste omgivelser rummer gode fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for forskellige fugle og pattedyr.

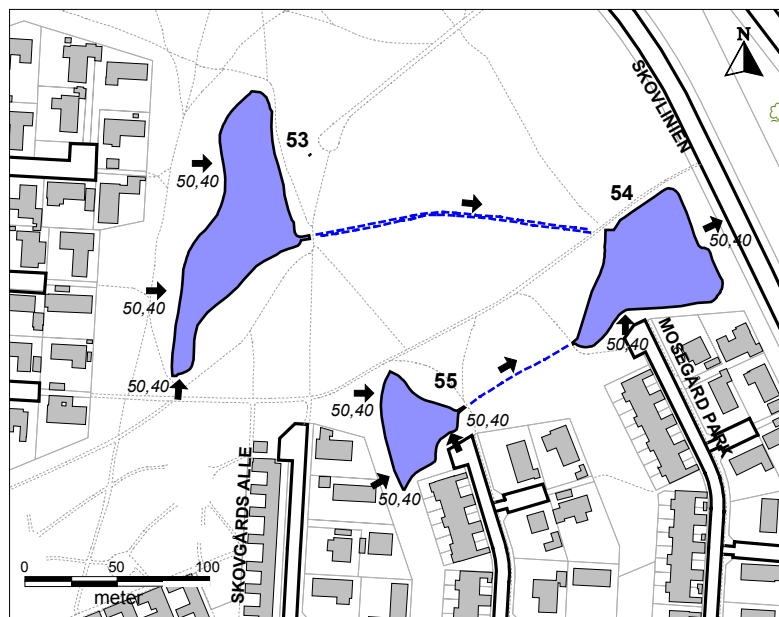
Pleje

Søen er blevet oprenset flere gange i forsøg på at fjerne vandplanter og nogle af de næringsstoffer, som ophobes på bunden. Formålet har været at forbedre søens rekreative værdi og skabe frit vandspejl for at gøre området attraktivt for svaner. Der er bl.a. foretaget oprensninger i 1977 og en gang mellem 1986 og 1992. I 1992 blev det, uden større held, forsøgt af fjerne søens store bestand af Svømmende Vandaks manuelt. Søen blev sidst oprenset 1996, hvor slamlaget og rørskoven blev fjernet i hele søen, bortset fra et mindre areal omkring tilløbet i den sydvestlige del. Dette område blev bevaret for at kunne opsamle næringsstoffer fra sø nr. 55. Der blev anvendt en specialmaskine, uden at søen blev tørlagt, og det oprensede materiale blev fordelt på arealet nord for søen mindst 40 m væk. I vinteren 1986/87 blev der tyndet i opvækst af vedplanter langs bredderne. Siden er der jævnligt blevet tyndet i træer og buske omkring søen. For nylig er det meste af underskoven langs den østlige bred mod Skovlinien blevet ryddet, så der er åbent til søen under de store træer.

Søen tilføres næringsstoffer via regnvandssystemerne og historien har vist, at næringsindholdet hurtigt stiger efter en oprensning. Der er derfor vigtigt, at der fortsat tyndes i vedplanterne, så der kommer lys og luft til vandet og omsætningen fremmes. Der kan med fordel tyndes mere i træer og buske ved den sydlige og sydvestlige del af søen. Men af hensyn til dyrelivet er det vigtigt at efterlade uforstyrrede, tilgroede områder. Desuden skal uønsket opvækst af vedplanter fortsat fjernes langs bredden. Det er især vigtigt at bekæmpe Japan-Pileurt, for at forhindre, at den breder sig til alle uplejede arealer i området. Af hensyn til vandkvaliteten skal grene og væltede træer fjernes fra søen. Det vil også være en fordel at fjerne nedfaldne blade om efteråret så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Der bør ikke fodres ænder i søen.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har forholdsvis stor betydning for det vilde plante- og dyreliv og for spredningen mellem lignende naturområder i nærheden. Søens biologiske værdi vil dog blive forbedret, når der igen kommer vandplanter i søen. Området har stor rekreativ betydning for folk, som bor og færdes i området. Desuden er den let tilgængelig og giver mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Nr. 55, Lille Værløse**Sø mellem villakvarter og offentligt grønt friareal**Areal1400 m².Ejendomsforhold

Værløse Kommune.

Matrikler

10 lp.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger umiddelbart nord for Mosegård Park bebyggelsen, i den sydlige del af Nørreskov Park byfællede. Byfælleden, som er det ubebyggede, der ligger mellem Langkær Vænge, Højeloft Vænge, Skovlinien og Skovgårds Allé, er udlagt som offentligt grønt område. Størstedelen af området henligger som uplejet græs med spredt træ- og buskvækst, som især findes ved bebyggelserne og i tilknytning til områdets 4 mellemstore søer. Der er enkelte befæstede stier i området og flere trampede og slåede stier. En sti, som udgår fra Mosegård Park (ved nr. 27 g 35), passerer søens østlige bred. Tæt ved søens nordlige ende går en befæstede hovedsti.

Love og planer

I kommuneplanen (Kommuneplan 1997-2009, Værløse Kommune 1997) er området udlagt til offentligt grønt friareal. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en ca. 1,5 m dyb lavning i et forholdsvis jævnt terræn. Bredderne skråner jævnt ned mod søen, og dybden tiltager hurtigt. I 1994 blev dybden målt til omkring 2 m, hvoraf ca. 0,5 m var slam. I den østlige ende af søen er der et lavvandet, sumpet område omkring udløbet til sø nr. 54. Søen er forholdsvis lysåben. Mod syd og vest er der stejle, kratbevoksede skrænter. På toppen af skrænten, mod haverne, er der rester af et lavt trådhegn. Langs de øvrige bredder skråner terrænet mere jævnt. Her er skrænterne bevokset med højurter. Tæt på den nordvestlige bred er der en række høje træer. Oven for skrænten nord og nordøst for søen er der grupper af store træer.

Fysiske og tekniske forhold

Søen fungerer som regnvandsbassin. Den tilledes tag- og vejvand 3 steder (alle i kote 50,40). Regnvandssystemet er forsynet med olieudskillere. I den østlige ende af søen starter en grøft, som er rørlagt under stien, men ellers har et åbent forløb videre mod sø nr. 54. Herfra er der videre forbindelse under Skovlinien og Hillerød motorvejen til Furesøen.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organisk materiale, der hovedsagelig består af planterester. Ved besøgene var vandet uklart. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis dårlige.

Planter

Der har tidligere været Alm. Vandpest og Svømmende Vandaks i søen, men de er tilsyneladende forsvundet. Det kan skyldes, at undervandsvegetationen bortskygges af store mængder af Liden Andemad, som dækker store dele af vandoverfladen fra tidligt på året. I den nordlige del af søen består bredvegetationen af en række Rød-El, hvis rødder hænger ud over søen. Langs de øvrige bredder er der rørskov, som er domineret af Smalbladet Dunhammer og iblandet forskellige sumpplanter som bl.a. Knippe-Star, Lyse-Siv, Vejbred-Skeblad, Grenet Pindsvineknop, Bredbladet Mærke, Eng-Forglemmigej, Bittersød Natskygge, Sværtevæld og forskellige arter af dueurt. Rørskoven er ret smal, bortset fra i søens sydlige ende, hvor den er mere udstrakt. Her forekommer også en del Tagrør. På de mere tørre arealer nordøst for søen er der en artsrig blomstereng, som består af bl.a. Eng-Rapgræs, Hundegræs, Fløjelsgræs, Ager-Padderok, Lugtløs Kamille, Hamp-Hanekro, Dusk-Syre, Alm. Syre og Lav Ranunkel. Nord og nordvest for søen er der en mindre artsrig bevoksning af hindbær og højurter som Stor Nælde og Lådden Dueurt. Begge steder er der grupper af relativt store elletræer. Sydvest for søen er der en stor birk ret tæt på vandet. Desuden forekommer arter som Engriflet Tjørn, Alm. Hyld og Bævreasp.

Dyr

Søens dyreliv blev grundigt undersøgt i 1992 ("Tilstanden af vandhuller ved Skovlinien/Mosegårdsparken. Rapport om biologisk vurdering af tre vandhuller i et grønt område i Værløse Kommune med henblik på eventuel oprensning". Udarbejdet af biologisk konsulent Kåre Fog. November 1992. 12 s.). De fleste arter af lavere fauna var rentvandsarter, hvoraf en (en ikke nærmere bestemt art af bugsvømmeren *Cymatia*) var halvsjælden. Alle arter forekom i forholdsvis lille antal, hvilket kunne tyde på forekomst af krebs.

Ved besøgene blev der set en del insekter og anden lavere fauna i og ved søen. I foråret 2001 var der en stor bestand af ynglende brune frøer i det lavvandede område omkring udløbet til sø nr. 54. Desuden er det tidligere beskrevet, at der findes grøn frø i søen. Ved besøgene blev der ikke set tegn på krebs. Blishøns yngler i søen, og der ses ofte gråænder. Fuglene ser ikke ud til at være generet af de store mængder andemad på vandoverfladen.

Søen og dens nærmeste omgivelser rummer gode fødesøgnings-, hvile- og ynglemuligheder for forskellige fugle og pattedyr.

Pleje

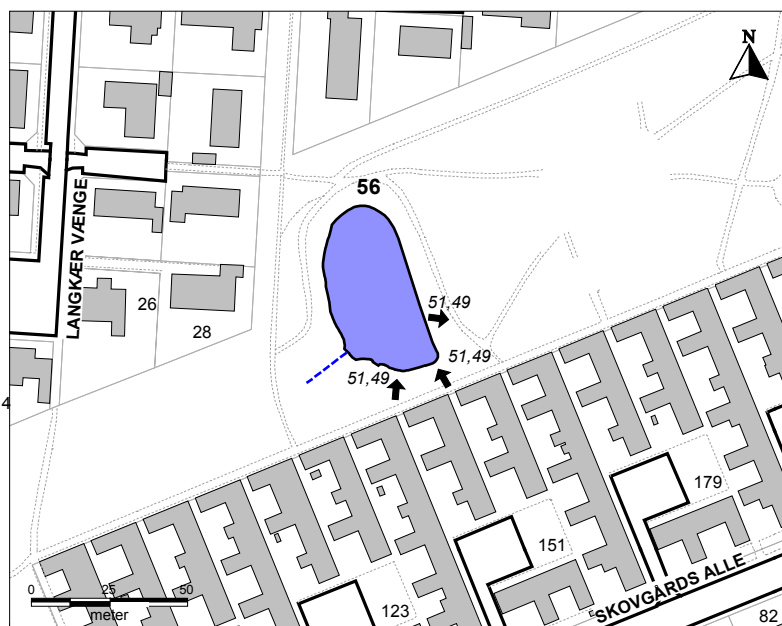
Søen er blevet oprenset i 1977 og en gang mellem 1982 og 1992. Siden er der jævnligt blevet tyndet i træ- og buskvæksten omkring søen. I vinteren 2000/01 blev der ryddet en del krat langs den vestlige bred.

Søen tilføres næringsstoffer via regnvandssystemerne. Der er derfor vigtigt, at der fortsat tyndes i vedplanterne, så der kommer lys og luft til vandet, og omsætningen fremmes. Der kan med fordel tyndes mere i træ- og buskvæksten ved den sydlige og sydvestlige del af søen. Men af hensyn til dyrelivet er det vigtigt at efterlade uforstyrrede, tilgroede områder. Af hensyn til vandkvaliteten skal grene og væltede træer fjernes fra søen. Det vil også være en fordel at fjerne nedfaldne blade om efteråret så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Desuden bør de tætteste rørskovsområder høstes om efteråret og fjernes fra søen, for at forsinke tilgroningen. Både den biologiske og den æstetiske værdi kan forbedres betydeligt, hvis de store mængder andemad bliver fjernet nogle gange i løbet af sommerhalvåret. Det vil give lys, varme og ilt til vandet og forbedre mulighederne for genetablering af en bundvegetation, som kan bidrage til omsætningen af søens næringsstoffer. Det vil også medvirke til at begrænse søens næringsindhold på længere sigt. Der bør ikke fodres ænder i søen. Endelig bør det sikres, at søen ikke tilføres uønskede næringsstoffer eller giftstoffer med regnvandssystemet.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser har forholdsvis stor betydning for det vilde plante- og dyreliv og for spredningen mellem lignende naturområder i nærheden. Området har stor rekreativ betydning for områdets beboere og andre, som færdes i området. Desuden er den let

tilgængelig og giver mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Blomsterengen øst for søen og den sparsomme rørskov er frodig, men selve søen virker kold og gold. De store mængder andemad på vandoverfladen, som både er et æstetisk og et biologisk problem, bør fjernes nogle gange i løbet af sommerhalvåret. Det er vigtigt at få bundplanter i søen igen, for at øge omsætningen af næringsstoffer og for at forbedre vilkårene for søens dyreliv.

Nr. 56, Lille Værløse**Sø på offentligt grønt friareal**Areal1300 m².Ejendomsforhold

Værløse Kommune

Matrikler

10 lp.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger umiddelbart nord for Nørreskovhusene på Skovgårds Allé, i det sydvestlige hjørne af Nørreskov Park byfælled. Byfælleden, som er det ubebyggede område, der ligger mellem Langkær Vænge, Højeloft Vænge, Skovlinien og Skovgårds Allé, er udlagt som offentligt grønt område. Størstedelen af området henligger som uplejet græs med spredt træ- og buskvækst, som især findes ved bebyggelserne og i tilknytning til områdets 4 mellemstore søer. Der er enkelte befæstede stier i området og flere trampede og slåede stier.

Der er adgang til søen fra Nørreskovhusene og fra slåede stier og græsplæner, som omgiver søen. Syd for søen, tæt ved bebyggelsen, er der opsat to bænke. Ved stien på søens nordvestside er der opsat et skilt, som minder om, at henkastning af affald er forbudt.

Love og planer

I kommuneplanen (Kommuneplan 1997-2009, Værløse Kommune 1997) er området udlagt til offentligt grønt friareal. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger et par meter under det omgivende terræn og er omgivet af ret stejle skrænter. Den er forholdsvis dyb. I april 2001 blev der målt dybder på mellem 1,3 og 2 m. Heraf var der mellem 1,1 og 1,6 m frit vand og 20-40 cm slam. Søen er lysåben. På de fleste skrænter er der spredte områder med krat og højurter. På sydsiden, hvor søen ligger tæt op ad bebyggelsen, er skrænten bevokset med et buskads af prydbuske. Neden for buskadset er der rester af et hegn. Området mellem buskadset og bebyggelsen bliver holdt som kortklippet græs, ligesom området umiddelbart sydvest for søen, hvor en åben grøft udmunder i en lille vig i søen. Her er anbragt en række flade sten i græsset til markering af grøften og nogle større sten i selve vigen. Græsset er også kortklippet på den nordlige skråning, hvor der er let adgang til vandet fra en nærliggende slået sti. Der er ligeledes slåede stier på øst- og vestsiden af søen. Men ellers er søen omgivet af uplejede græsarealer. Mellem stierne og skrænten er der spredte træer.

Fysiske og tekniske forhold

Søen fungerer som regnvandsbassin. Der tilledes tag- og vejvand fra Nørreskovhusene to steder via rørledninger i søens sydlige ende (begge kote 51,49). Regnvandssystemet er forsynet med olieudskillere. Desuden tilledes der overfladevand fra den åbne grøft sydvest for søen. Der er afløb fra søen via en rørledning i søens sydøstlige del (kote 51,49). Herfra ledes vandet videre til sø nr. 53, sø nr. 54 og Furesø.

Bundforhold og vandkvalitet

I det meste af søen er der et slamlag, som først og fremmest består af uomsat organisk materiale. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes rimelige.

Planter

Ved besøget i juli var der Liden Andemad, Stor Andemad og en del brunlige alger på vandoverfladen. Der har tidligere været problemer med Svømmende Vandaks, som forekom i meget store mængder i søen sammen med spredte forekomster af andre vandplanter. Disse arter er nu afløst af en tæt bestand af Alm. Vandpest, som findes i hele søen. Kun i den sydlige vig, hvor nogle store sten markerer udløbet af en grøft, er der åben sandbund. Her vokser Krybhvene og Glanskapslet Siv et stykke ud i søen, og i grøften er der bl.a. Gul Iris.

Bredvegetation består af en smal, forholdsvis artsrig, rørskov, som er domineret af Bredbladet Dunhammer. Desuden forekommer Fliget Brøndsel, Sump-Forglemmigej samt forskellige

arter af dueurt og star. På skrænterne er der store bestande af Sildig Gyldenris og Lådden Dueurt samt andre højurter. Desuden er her tætte bevoksninger af Rosen-Brombær, en art som oprindeligt er forvildet fra haver. Vedplanterne består af især pil og en del opvækst af el. På toppen af skrænterne er der mod øst en lille gruppe rhododendron og spredte, forholdsvis store Rød-El og mod sydvest en gruppe Ask. Desuden forekommer Sølv-Poppel, Slåen, Engriflet Tjørn, Alm. Hæg, Kirsebær-Kornel og Rød Kornel.

Dyr

Den lavere fauna er tidligere beskrevet som forholdsvis rig, og søen og dens nærmeste omgivelser skønnes fortsat at rumme et varieret dyreliv. Der er tidligere fundet lille vandsalamander. Grøn frø yngler i søen, og der er set småfisk. Ved et besøg var der 20 gråænder i søen, og der er flere gange set blichøns. Forskellige fugle og pattedyr kan bruge området som fødesøgnings-, hvile- og måske yngleområde.

Pleje

Der er udført pleje i vinteren 86/87, og der bliver jævnligt tyndet i træer og buske rundt om søen.

Den store bestand af Alm. Vandpest ilter vandet og medvirker til omsætning af bundslammet, og søen skønnes at være i rimelig biologisk balance. Men den gunstige virkning af Vandpest opvejes delvis af, at den oftest visner om vinteren, så der aflejer store mængder dødt plantemateriale på bunden. Vandpest er desuden en invasiv planteart, som udkonkurrerer andre arter af vandplanter og mindsker søens biologiske variation. Hvis man vil begrænse de negative virkninger af Vandpest og forbedre mulighederne for etablering af andre arter af vandplanter, kan man forsøge at fjerne størstedelen af planterne om efteråret, før de døde planter synker til bunds. Det høstede plantemateriale skal fjernes fra søen. Det vil desuden begrænse indholdet af næringsstoffer på længere sigt. Hvis der i perioder kommer større mængder andemad eller alger på overfladen, bør de ligeledes fjernes.

Det er vigtigt fortsat at tynde i vedplanterne rundt om søen for at holde den lysåben og for at give bredvegetationen gode vækstbetingelser. Brombær og Sildig Gyldenris kan brede sig meget og skal måske begrænses for at sikre, at der fortsat er områder med lav uplejet vegetation på dele af skrænterne. For at undgå unødvendig tilførsel af næringsstoffer til søen, må græs og anden beplantning ved søen ikke tilføres gødning, og der bør ikke fodres ænder. Desuden bør det sikres, at søen ikke tilføres uønskede stoffer med regnvandsledningerne. Endelig skal der jævnligt fjernes plastic og andet affald, som der findes en del af både i og omkring søen.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser rummer et forholdsvis varieret plante- og dyreliv, og området har betydning som spredningsvej i det forholdsvis tæt bebyggede område. Søen ligger som et markant landskabselement på grænsen mellem den store udyrkede fællede og de tæt bebyggede områder, hvor den tilfører det grønne område en høj grad af naturindhold. Området har stor rekreativ betydning for områdets beboere og andre, som færdes i området. Søen kan ses af mange mennesker, som dagligt færdes på stierne i området. Desuden er den let tilgængelig og giver mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Nr. 57, Lille Værløse

Sø på offentligt grønt friareal

Areal
350 m².

Ejendomsforhold
Værløse Kommune.

Matrikler
12 cø.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger midt på friarealerne mellem bebyggelserne på Sunesvej og Mosegård Park, syd for Skovgårds Allé. Der er direkte adgang til området fra de tilgrænsende haver. Gennem området går der trampede stier, som forbinder Skovgårds Allé med stierne omkring Stadion og Værløsehallerne. Rundt om søen er der også en trampet sti, som flere steder fører helt ned til vandet.

Love og planer

Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning midt på et uplejet græsareal. Den sydlige del af søen består af et meget lavvandet sumpområde. Hele søen er lavvandet, højst 1 m på det dybeste sted, og

bredderne går jævnt over i det omgivende terræn. Søen er delvis lysåben. Den østlige og sydøstlige del af søen er omgivet af tæt krat, bortset fra en lysning helt mod syd, hvor der er adgang til vandet. Mod vest er der spredt træ- og buskbevoksning med højurter imellem, og mod nord og nordøst er der åbent, bortset fra enkelte fritstående træer og buske.

Fysiske og tekniske forhold

Søen fungerer som regnvandsbassin. I den sydvestlige ende er der et udløbsbygværk, hvor der tilledes regnvand fra Værløsehallerne (kote 50,33). Desuden tilledes der tag- og vejvand fra villakvarteret på Sunesvej i den vestlige del af søen (kote 51,60). I søens nordlige ende er der et rørlagt afløb (kote 51,60), hvorfra vandet ledes videre til sø nr. 55, sø nr. 54 og Furesøen.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organisk materiale, som stammer fra bladnedfald og andre planterester. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes gode. Ved meget lav vandstand er vandkvaliteten dog mindre god.

Planter

Vandoverfladen er dækket af varierende mængder af Liden Andemad. Arter som Kryb-Hvene, Manna-Sødgræs og Glanskapslet Siv vokser et stykke ud i søen i de mest lavvandede områder. Langs bredderne er der en tæt bevoksning af Bredbladet Dunhammer, som især breder sig i den nordlige ende af søen. Desuden forekommer Rørgræs og en del tuer af Lyse-Siv og Knippe-Star samt arter som Bredbladet Mærke, Sværtevæld, Vand-Pileurt, Kær-Dueurt og Dusk-Fredløs. På de mere tørre arealer i kanten af krattet findes en høj græs- og urtevegetation med arter som Prikbladet Perikon, Fersken-Pileurt, Rød-kløver, Gederams, Stor Nælde og enkelte Bjerg-Knopurt. I lysningerne i kanten af krattet mod vest er der en tæt bestand af Sildig Gyldenris samt enkelte unge planter af Kæmpe-Bjørneklo. Krattet ved den sydlige del af søen består især af pil samt birk, bærmispel, Engriflet Tjørn, Slåen og Alm. Liguster. Ved de åbne bredder i søens nordlige del er der flere unge pil, som ser ud til at være plantet.

Dyr

Forholdene skønnes gode for den lavere fauna og padder. Ved et besøg i januar var der 4 par Gråænder i søen. Der var desuden mange småfugle i krattet. Forskellige fugle og pattedyr kan bruge området som fødesøgnings-, hvile- og yngleområde.

Pleje

I vinteren 1986/87 blev området plejet ved at der blev tyndet en del i vedplanterne. Men søen var stadig meget tilgroet og stort set tørlagt. I efteråret 1992 blev der derfor oprenset 90 m² i

den nordlige del af området, hvorved der blev dannet en op til 1 m dyb sø med meget flade brinker. Samtidig blev størstedelen af krattet ryddet mod syd og vest.

Det er vigtigt at bekæmpe Kæmpe-Bjørneklo, som hurtigt kan brede sig til hele det uplejede område langs med søen. Det vil forringe områdets biologiske værdi og desuden er planten giftig og kan skade børn, som leger ved søen. Søen er ved at gro til, fordi den er meget lavvandet, og fordi den vedvarende får tilført næringsstoffer fra regnvandssystemet. Det kræver derfor pleje at opretholde de nuværende naturmæssige og rekreative værdier. Der bør tyndes en del i de tætteste bevoksninger af træer og buske, og søen bør fortsat holdes helt lysåben mod nord og nordvest, for at skaffe lys og luft til vandet. De unge pil ved den nordlige bred bør fjernes før de blive så store, at de skygger for vandet, medmindre man vil lade dem vokse sig store, og i stedet tynde mere ud i vedplanterne mod syd. Den tætte bevoksning af dunhammer i søens nordlige ende bør høstes om efteråret, for at forsinke tilgroningen. Det høstede materiale skal fjernes fra området. Desuden bør grene og væltede træer samt nedfaldne blade fjernes fra søen, for at begrænse tilførslen af næringsstoffer og sikre en god vandkvalitet. Både den biologiske og den æstetiske værdi kan forbedres betydeligt, hvis de store mængder andemad bliver fjernet nogle gange i løbet af sommeren. Det vil også medvirke til at begrænse mængden af næringsstoffer. På længere sigt kan det blive nødvendigt at oprense bunden. I så fald er det vigtigt at bevare de svagt skrånende brinker, for at sikre gode levedmuligheder for padder, og for at forhindre ulykker når børn leger i området. Der bør desuden efterlades urørte partier for at sikre en hurtig genindvandring af planter og dyr. Der bør ikke gødskes eller anvendes pesticider i nærheden af søen. Ved besøgene var der en del plastic og andet affald i krattet. Det skal fjernes.

Samlet vurdering

Søen og dens nærmeste omgivelser rummer et forholdsvis rigt plante- og dyreliv og har betydning som spredningsvej i det tæt bebyggede område. Området er et smukt landskabselement, som tilfører friarealet variation og naturindhold. Det kan ses fra Skovgårds Allé og fra de omgivende huse og har stor rekreativ værdi for folk som bor og færdes i området. Desuden er søen let tilgængelig og giver mulighed for at studere det vilde plante- og dyreliv på nært hold. Søen er under tilgroning og kræver vedvarende pleje for at opretholde de nuværende værdier. Det er især vigtigt at fjerne Kæmpe-Bjørneklo.

Nr. 58, Lille Værløse**Lille sø i privat have**Areal250 m².Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

4 nt.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i en privat have på Lille Værløsevej nr. 66. Der er ikke offentlig adgang.

Love og planer

Søen er omfattet af lokalplan nr. 61 (for Lille Værløsevej kvarteret). Ifølge denne ligger søen i et område, der er udlagt til åben lav boligbebyggelse, men søen nævnes ikke specielt. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i en lavning i den sydlige ende af en have. Midt i søen er der en ø uden vedplanter. Brinkerne er forholdsvis stejle hele vejen rundt. Vandstanden afhænger af årstiden og nedbørsforholdene, men søen er meget lavvandet og tørrer ofte ud om sommeren, hvorimod den nederste del af græsplænen oversvømmes om vinteren. Mod syd ligger naboskellet, som er bevokset med høje træer og tæt buskads. Mod øst og vest er der spredte buske og træer.

Mod nord er søen helt lysåben. Her er en smal uplejet bræmme på overgangen til en græsplæne. Søen er afgrænset fra resten af haven med et lavt trådhegn, for at forhindre børns adgang til vandet.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder store mængder organiske materiale, som stammer fra bladnedfald og andre planterester. Vandkvaliteten skønnes forholdsvis dårlig på grund af de beskyggede forhold og store mængder andemad på vandoverfladen. Den er især dårlig i perioder med meget lav vandstand.

Planter

Ved besøget var vandoverfladen helt dækket af Liden Andemad. Der var en del Vand-Pileurt ved den nordlige ende af øen og langs bredderne mod nord. Desuden breder Gærde-Snerle sig i de lavvandede områder af søen. Bredvegetationen er sparsom i de mest skyggede dele af søen. Især mod nord er der en smal bevoksning af sumpplanter som Knippe-Star og Kattehale. Øen har tidligere været bevokset med bregner, men de er nu fjernet. Der har tidligere været en kraftig opvækst af den invasive Kæmpe-Balsamin langs størstedelen af bredderne, men den er i øjeblikket begrænset til et område ved søens nordvestlige bred. Vedplanterne består især af pil og birk. Der er to høje birke nordøst for søen og en meget høj pil ved søens sydvestlige hjørne.

Dyr

Det er tidligere beskrevet, at der findes store mængder myg ved søen, men det er ikke de nuværende ejeres opfattelse. Der er frøer i søen og ynglende ænder. Forskellige fugle og pattedyr kan bruge søen og vedplanterne i området til fødesøgnings-, hvile- og måske yngleområde.

Pleje

Søen kan karakteriseres som en lille skovsø med et naturligt stort næringsindhold. Der er ingen vandudskiftning, vindomrøringen er ringe, bredderne er forholdsvis beskyggede og der er meget bladnedfald. Der bør fortsat tyndes i træer og buske rundt om søen, for at skaffe lys og luft til vandet. Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer fjernes fra søen. Desuden vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade hvert efterår så langt ud i søen, som det kan lade sig gøre. Både den biologiske og den æstetiske værdi kan forbedres betydeligt, hvis de store mængder andemad bliver fjernet nogle gange i løbet af sommeren. Det vil også begrænse søens næringsindhold på længere sigt. Hvis en del af bunden oprenses,

vil det øge vanddybden om sommeren og give plads til større vandmængder om vinteren. Hvis bredderne samtidig bliver udjævnet, vil det forbedre forholdene for padder og skabe mulighed for udvikling af en mere udstrakt bredvegetation. Kæmpe-Balsamin bør holdes nede, da den hurtigt kan sprede sig til hele området ved søen. Der bør ikke gødskes eller anvendes pesticider på græsplænen eller andre steder i nærheden af søen.

Samlet vurdering

Søen har begrænset værdi som levested for dyr og planter, men den har forholdsvis stor betydning som spredningsvej i det tæt bebyggede område. Den biologiske værdi kan forbedres, ved at der skaffes mere lys og luft til vandet. Det kan opnås, ved at der bliver tyndet mere i vedplanterne omkring søen, og ved at de store mængder andemad fjernes. Samtidig vil søen få større æstetisk værdi. Desuden kan det anbefales at udjævne dele af bredden og oprense bunden skånsomt.

Nr. 59, Lille Værløse

Sø i private haver

Areal

450 m².

Ejendomsforhold

Privat.

Matrikler

6 ho, 6 hn, 6 kæ.

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger i private haver på Helenestien nr. 13-15 og Oasevej nr. 1. Der er ikke offentlig adgang.

Love og planer

Søen er omfattet af byplanvedtægt nr. 4 (For et boligområde mellem Farumbanen og Lille Hareskov i Værløse kommune). Ifølge denne ligger søen i et parcelhusområde, men søen nævnes ikke specielt. Søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger i lavning i et forholdsvis jævnt terræn med haver, som skråner mod søen fra alle sider. Vandstanden afhænger af årstiden og nedbørsforholdene, men søen er lavvandet. Søen er lysåben. Langs størstedelen af den nordlige bred er der græsplæne helt ned til søen. Her er

brinken meget lav. I resten af søen er brinkerne forholdsvis lave, men stejle. Der er også græsplæner langs de øvrige bredder, men her er de fleste steder også et bælte med rørskov samt bede med pryddplanter og spredte buske og træer. Ved den nordvestlige bred er der en kompostbunke, hvor der bl.a. lægges oprenset plantemateriale fra søen.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden er fast langs bredden, men der er meget slam midt i søen. Den indeholder en del organisk materiale, som stammer fra planterester. Ved besøget var vandet klart.

Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis gode.

Planter

Ved besøget i august var store dele af vandoverfladen dækket af Liden Andemad, spredte bevoksninger af Hvid Åkande samt Stor Andemad og lidt Svømmende Vandaks. I vandet var der Kors-Andemad og en del Vandrøllike. Dynd-Padderok og Enkelt Pindsvineknop findes både i søen og langs bredderne. I kanten af græsplænerne er der nogle steder Kryb-Hvene, som vokser et stykke ud i søen. I søen er der spredte bevoksninger af Tagrør, Bredbladet Dunhammer, Gul Iris og Stiv Star. De samme arter udgør et rørskovsbælte af varierende bredde langs søens bredder. Desuden forekommer en del andre sumparter som Vejbred-Skeblad, Vand-Skræppe, Alm. Fredløs, Kattehale, Bredbladet Mærke, Sværtevæld og Lådden Dueurt. Langs den sydvestlige bred er der et bed med forskellige arter af haveplanten astilbe. Et stykke vest for søen er der en stor lærk samt en lille røn og en lille el. Langs de øvrige bredder er der spredte birk og lidt krat af pil samt forskellige prydbuske.

Dyr

Forholdene skønnes gode for den lavere fauna og for padder. Der er frøer i søen og stor vandsalamander. Tidligere har der også været lille vandsalamander. Der er udsat guldfisk, som stadig findes i søen, og der har tidligere levet skaller i søen. Ved besøget blev der set fiskehejre og grønbenet rørhøne, som yngler i søen. Der ses ofte gråænder ved søen. Forskellige fugle og pattedyr kan bruge området som fødesøgnings-, hvile- og måske yngleområde.

Pleje

I september 1989 blev der suget en del slam op fra søen, fordi den var meget lavvandet, og man ønskede at gøre den dybere af hensyn til fugle- og fiskelivet. I august 1992 blev søen stort set tørlagt, og der blev fjernet store mængder slam ved håndkraft. Siden er der fældet en

del vedplanter omkring søen, hvilket har hjulpet på vandstanden. Ejerne oprenser jævnligt søen langs bredderne, for at undgå tilgroning.

Søen er næringsrig og kræver vedvarende pleje, for at bevare de æstetiske og biologiske værdier og forhindre tilgroning. Det skal undgås at tilføre søen unødvendige næringsstoffer i form af gødning fra de omkringliggende græsplæner og blomsterbede, og der bør ikke ligge kompostbunker tæt ved søen. Der bør fortsat tyndes i træer og buske rundt om søen, for at skaffe lys og luft til vandet og fremme omsætningen af organisk materiale. Grene og væltede træer skal fjernes fra søen, og det vil det være en fordel at fjerne nedfaldne blade og størstedelen af vandplanterne, før de synker til bunds om efteråret. Hvis nogle af vandplanterne høstes og fjernes fra søen i løbet af sommeren, vil det både give bundplanterne bedre vækstbetingelser og begrænse søens indhold af næringsstoffer på længere sigt. Høstning eller oprensning af røskoven forhindrer tilgroning og medvirker til at begrænse søens næringsindhold. For at genere dyrelivet mindst muligt, bør plejen foretages sidst på sommeren eller senere, og det er vigtigt at efterlade urørte områder. Der bør findes en udyrket bræmme langs størstedelen af bredderne, både af hensyn til dyrelivet og for at tilbageholde eventuelle næringsstoffer fra græsplæner og blomsterbede.

Samlet vurdering

Søen har forholdsvis stor betydning som levested for det vilde plante- og dyreliv og som spredningsvej i det tæt bebyggede område. Den er en smuk og spændende del af de omkringliggende haver, som den tilfører variation og naturpræg. Det vil være en fordel at øge bredden af de uplejede bræmmer langs bredden og begrænse søens indhold af næringsstoffer. Den nuværende tilstand bør stort set opretholdes.

Sø nr. 53 - 57 - Nørreskov Park Byfælled, Værløse

Stisystem

Nr. 96, Lille Værløse

Sø på grønt område ved S-banen

Areal

500 m².

Ejendomsforhold

Værløse Kommune, bortset fra søens nordvestlige hjørne, som ligger på privat grund.

Matrikler

73 b, 4 mb, 4ib (private matrikler er understreget).

Beliggenhed og adgangsforhold

Søen ligger bag Toftegårdsvej nr. 33-35 på det udyrkede areal langs S-banen. Der er adgang fra en sti, som udgår fra Nellihevænget og ender blindt kort efter søen. I det skovbevoksede areal mellem banen og grundene på Toftegårdsvej er der flere mindre stier. Der er mulighed for parkering på Nellihevænget ved Borgerbo.

Historie

Indtil 1991 var søen meget tilgroet og delvis fyldt op med haveaffald m.v. Der blev tyndet ud i træ- og buskvegetationen som led i et beskæftigelsesprojekt for unge i sommeren 1991, hvorefter søen blev oprenset for slam. Søen er ikke beskrevet i vådområderapporten fra 1986.

Love og planer

Søen er omfattet af Lokalplan nr. 18 (for "Åkandevej kvarteret"). Ifølge denne ligger søen på et areal, som kun må anvendes til grønt område, og hvor karakteren af den eksisterende

beplantning må ikke ændres uden kommunalbestyrelsens tilladelse. Generelt for hele lokalplanområdet gælder, at "karakteren af de eksisterende søer og permanente vandhuller ikke må ændres uden kommunalbestyrelsens godkendelse - hverken ved opfyld, regulering af bredden, ændring af nuværende vandspejl eller andre indgreb". Desuden gælder naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Søen ligger i byzone.

Terrænforhold

Søen ligger på et fladt område umiddelbart nedenfor jernbaneskråningen, som ligger mod sydøst. Vandstanden afhænger af årstiden og nedbørsforholdene, men søen er meget lavvandet. Den er delvis lysåben. Både lavningen og skråningen er bevokset med træer og buske. Meget tæt på søens nordvestlige hjørne ligger et sommerhus med et havebassin og et åbent område med køkkenhave og græsplæne, som skrånede ned mod søen. På nabogrunden er der spredte høje træer og en græsplæne, som afgrænses af Bregner og går over i en 1-2 m bred rørskov. Langs resten af den nordlige bred er der høje træer og tæt krat.

Fysiske og tekniske forhold

Søen har ingen tilløb eller afløb.

Bundforhold og vandkvalitet

Bunden indeholder meget organisk materiale, som stammer fra bladnedfald og andre planterester. Bundforholdene og vandkvaliteten skønnes forholdsvis gode.

Planter

Vandoverfladen er dækket af varierende mængder af Liden Andemad. Bredvegetationen består af en tæt rørskov, som er domineret af Bredbladet Dunhammer. Den breder sig især i den vestlige ende. Rørskoven er forholdsvis artsrig med bl.a. Vejbred-Skeblad, som også vokser et stykke ud i søen. Langs bredderne findes desuden arter som Lyse-Siv, Knippe-Star, Kær-Padderok, Vand-Pileurt, Gul Iris, Bredbladet Mærke, Sværtevæld, Kattehale, Bittersød Natskyge, Gærde-Snerle, Lav Ranunkel, Kær-Dueurt og Lådden Dueurt. På de kratbevoksede skrænter mod jernbanen består vegetationen af bl.a. Hindbær, Brombær, snebær og vilde roser. Desuden breder Kanadisk Gyldenris og Sildig Gyldenris sig, hvor der er lysåbent. Træerne omkring søen består af spredte høje birk, pil, Ask og Ahorn. På det skovprægede areal øst for søen er der spredte ask og bøg samt en del opvækst af pil, Ask og Ahorn.

Dyr

Søen skønnes velegnet som levested for den lavere fauna og padder. Ved besøget blev der set frøer, mange småfugle og et gråandepar. Mange forskellige dyr kan bruge området til fødesøgnings-, raste,- og yngleområde.

Pleje

Søen har karakter af skovsø med ringe vandudskiftning, ringe vindomrøring, stort bladnedfald og beskyggede bredder. Det er vigtigt, at der jævnligt ryddes i træopvækst omkring søen og på jernbaneskråningen, og der bør løbende tyndes i vedplanterne omkring søen for at skaffe mere lys og luft til vandet. Af hensyn til vandkvaliteten skal større grene og væltede træer, samt så stor en del af de nedfaldne blade som muligt, fjernes fra søen. I de områder, hvor rørskov breder sig meget, bør størstedelen høstes hvert efterår og fjernes fra området, for at fjerne næringsstoffer fra området og forsinke tilgrosningen. På længere sigt kan det blive nødvendigt at oprense dele af søen. Det er vigtigt at begrænse tilførslen af næringsstoffer fra græsplæner, køkkenhave og fra havebassinet, som ikke bør være i direkte forbindelse med søen. Der bør ikke anvendes pesticider i nærheden af søen.

Samlet vurdering

Søen har et forholdsvis rigt og varieret plante- og dyreliv, og den har en vigtig funktion som spredningsvej i det tæt bebyggede område. Området er under tilgrosning, og det er nødvendigt at foretage rydninger og evt. oprense dele af søen for at bevare den biologiske værdi. Søen og dens nærmeste omgivelser har rekreativ betydning for folk, som bor eller færdes i området.